

Thế chiến quốc - Tổng quan - 5

Thế chiến quốc

19.10.2023

1. Chuyên gia gốc Việt từng ở Trung Đông nhận định về cuộc chiến Israel-Hamas
2. Israel và nguy hiểm từ hệ thống địa đạo như "mạng nhện" của Hamas ở Gaza
3. Tấn công dải Gaza : Israel đối mặt với « ẩn số » Hezbollah Liban
4. Hezbollah và nguy cơ mặt trận thứ hai ở biên giới Israel-Liban
5. Con đường chông gai dẫn đến hòa bình giữa Palestine và Israel
6. Chuyển đi tới Israel 'gần' TT Biden và Mỹ với bất kỳ cuộc tấn công nào ở Gaza
7. Tấn công khủng bố tại Pháp: Một giáo viên bị đâm chết
8. Tại sao những kẻ khủng bố nhắm vào trường học tại Pháp ?
9. Khủng bố tại Bỉ: Hai người Thụy Điển thiệt mạng, nghi phạm bị bắn chết
10. Biên tập viên Steve Rosenberg: 'Putin sẵn sàng tận dụng cuộc chiến Israel-Gaza'
11. Chiến tranh ở Gaza làm phức tạp cuộc chiến Ukraine đối với cả Zelensky và Putin
12. Xung đột Trung Đông có ảnh hưởng tới nguồn cung vũ khí của Israel cho Việt Nam?
13. Quan hệ Teheran - Riyad: Trung Quốc bước đầu khẳng định tham vọng cường quốc hàng đầu

Chuyên gia gốc Việt từng ở Trung Đông nhận định về cuộc chiến Israel-Hamas

19/10/2023

VOA Tiếng Việt

Capture à partir de : [voatiengviet](https://www.voatiengviet.com)

Tổng thống Joe Biden hội kiến Thủ tướng Israel Benjamin Netanyahu khi ông đến thăm Israel trong bối cảnh xung đột đang diễn ra giữa Israel và Hamas, tại Tel Aviv, Israel, ngày 18 tháng 10 năm 2023.

Nhóm chủ chiến Hamas sẽ bị “thanh trừng” bởi quân đội Israel sau khi tiến hành cuộc tấn công gây chết chóc nhất trong lịch sử của Israel và việc đạt được hòa bình ở Trung Đông sẽ vẫn rất khó khăn, một nhà bình luận thời sự quốc tế gốc Việt từng làm việc ở khu vực này nhận định với VOA.

Hôm 7 tháng 10, các phần tử chủ chiến người Palestine xâm nhập lãnh thổ Israel, bắt cóc nhiều con tin và giết hại hơn 1.400 người trong vụ tàn sát người Do Thái đẫm máu nhất kể từ cuộc diệt chủng Holocaust.

Israel tuyên chiến với Hamas không lâu sau đó, tiến hành một loạt các cuộc không kích nặng nề nhắm vào Gaza, dải đất hẹp ven biển với 2,3 triệu dân nằm dưới sự cai trị của tổ chức Hồi giáo bảo thủ này. Ít nhất 3.478 người Palestine đã thiệt mạng tính đến ngày 18 tháng 10, theo CNN.

Cuộc xung đột bùng nổ bất thành linh khiến người ta lo ngại rằng nó có thể lan ra rộng hơn trong khu vực, gây bất ổn nghiêm trọng cho tình hình an ninh toàn cầu vốn đã chứng kiến nhiều xáo trộn vì cuộc chiến tranh xâm lược đang tiếp diễn của Nga nhắm vào Ukraine.

Tiến sĩ kinh tế Đinh Xuân Quân, từng làm việc tại Iraq và Jordan trong những năm 1990 trong vai trò cố vấn cải cách, nói số người Israel tử vong quá lớn khiến ông kinh ngạc về sự thất bại của tình báo nước này vốn nổi tiếng về khả năng thu thập thông tin cho mục đích quốc phòng.

Israel rất đề cao sinh mạng của người dân, ông nói, và số người chết quá cao như vậy có phần chắc đã đưa tới phản ứng khốc liệt của Israel nhắm vào Hamas ở Gaza.

“Cái tâm lý của người Israel là một người chết thì họ phải lấy lại, họ phải trả thù bằng hai người, ba người. Khi mà bị đánh úp như vậy thì theo tôi nghĩ sự trả thù rất là lớn,” ông nói trong một cuộc phỏng vấn. “Quân đội Israel rất là mạnh. Một cái ví dụ mình thấy là họ có thể huy động được hơn 300.000 [quân dự bị] trong có mấy ngày thôi thì mình thấy là bộ máy quốc phòng của Israel rất là mạnh.”

Tiến sĩ kinh tế Đinh Xuân Quân từng làm việc trong vai trò cố vấn cải cách ở Iraq và Jordan trong những năm 1990.

Ông nói Israel kể từ khi lập quốc vào năm 1948 luôn chịu sự đe dọa từ các nước láng giềng Ả-rập xung quanh vốn ủng hộ một nhà nước

Palestine độc lập. Dù vậy, các nước này từng chịu thất bại trong các cuộc chiến tranh với Israel và một số nước thậm chí đã kí kết hiệp ước hòa bình và nối lại quan hệ ngoại giao với nhà nước Do Thái trong những năm gần đây.

Chuyên gia này cho biết trong thời gian ông làm việc ở Trung Đông ông nhận thấy phía Ả-rập “rất là chia rẽ” và Israel “gần như kiểm soát hoàn toàn” được dân Palestine xung quanh.

“Đừng quên Israel bị bao vây tất cả bởi những nước Ả-rập,” ông lưu ý. “Những nước Ả-rập này con số đông nhiều người hơn nhiều, nhưng vẫn không làm gì được Israel.”

“Tôi nghĩ là sau cuộc chiến này quân đội Hamas sẽ không có tồn tại được. Tại vì ở đây Dải Gaza này cũng rất là nhỏ và nếu mà quân đội của Israel vào đó thì tôi dám chắc là quân đội Hamas sẽ bị thanh trừng khỏi Gaza.”

Tổng thống Mỹ Joe Biden hôm 18 tháng 10 đến thăm Israel để thể hiện sự ủng hộ vững chắc của nước vốn là đồng minh lớn nhất của Israel trên trường quốc tế.

Chuyến đi của ông bị xáo trộn bởi một vụ nổ chết người tại một bệnh viện ở Thành phố Gaza vào tối 17/10. Các quan chức Palestine quy trách vụ việc cho một cuộc không kích của Israel trong khi Israel khẳng định vụ nổ là do một vụ phóng tên lửa thất bại của nhóm chủ chiến Jihad Hồi giáo Palestine. Nhóm này phủ nhận trách nhiệm.

“Dựa trên thông tin mà chúng tôi có được cho đến nay, có vẻ như đó là kết quả của một tên lửa lạc hướng do một nhóm khủng bố từ Gaza bắn,” ông Biden nói.

“Hoa Kỳ dứt khoát ủng hộ việc bảo vệ sinh mạng thường dân trong cuộc xung đột và tôi đau buồn... thay cho những gia đình thiệt mạng hoặc bị thương bởi thảm kịch này,” Tổng thống Mỹ tuyên bố.

Ông cũng kêu gọi người Israel chớ để sự căm thù lấn át lý trí sau vụ tấn công và tuân theo những luật lệ chiến tranh.

“Các bạn là một nhà nước Do Thái, nhưng các bạn cũng là một đất nước dân chủ,” ông Biden nói sau khi gặp các nhà lãnh đạo Israel. “Giống như Hoa Kỳ, bạn không sống theo luật lệ của những kẻ khủng bố. Bạn sống theo pháp trị ... Các bạn không thể từ bỏ những gì định hình bản sắc của các bạn.”

Sau cuộc gặp với ông Biden, văn phòng của Thủ tướng Israel Benjamin Netanyahu cho biết Israel sẽ không cản trở viện trợ nhân đạo từ Ai Cập miễn là viện trợ đó là thức ăn, nước uống và thuốc men cho thường dân ở Nam Gaza hoặc những người đang di tản đến đó, và miễn là những vật phẩm này không tới tay Hamas.

Tiến sĩ Đinh Xuân Quân nói ông thông cảm với hoàn cảnh của người Palestine vì ông từng chứng kiến cách mà họ bị đối xử mà ông nói là “không đẹp” trong khoảng thời gian ông làm việc ở Trung Đông. Israel nên sử dụng sức mạnh vượt trội của mình để xây dựng một nền hòa bình lâu dài cho chính mình và người Palestine, ông đưa ra nhận xét.

“Khi mình làm ở đó rồi đó mình thấy nhiều khi mình cố gắng rất là nhiều mà làm cũng rất là khó chứ không phải là dễ,” ông nói. “Ở trong cái khu vực đó thì dân chúng họ rất là nóng nảy và dễ kích động. Mà hai bên kích động hết thì nhiều khi cái hậu quả rất là tai hại khi có chiến tranh.”

“Cái mà cả thế giới mong đợi là làm sao hai bên có thể đi tới một cái hòa bình lâu dài được hay không. Đó cũng là cái mong của cá nhân tôi. Không có ai muốn mà có đánh nhau mà chết chóc hết.”

Israel và nguy hiểm từ hệ thống địa đạo như "mạng nhện" của Hamas ở Gaza

Đăng ngày: 18/10/2023 - 07:49

Capture à partir de : [RFI](#)

Đối với toàn dân và quân Israel, tấn công trên bộ vào dải Gaza là chuyện « *không thể tránh* » để xóa sổ toàn bộ lực lượng Hamas bị Mỹ, Liên Hiệp Châu Âu và Israel coi là « *khủng bố* ». Tuy nhiên, cuộc chiến sẽ kéo dài, gây tổn thất rất nặng nề về nhân mạng cho cả lực lượng phòng thủ của Nhà nước Do Thái cũng như thường dân Palestine và đặc biệt sẽ rất khó khăn do mặt trận địa đạo dày đặc dưới lòng Gaza.

Ảnh minh họa ngày 18/01/2018 : Bên trong một đoạn đường hầm do lực lượng Thánh chiến Hồi Giáo Palestine (Palestinian Islamic Jihad) xây dựng nối Gaza với Israel, được phát hiện gần làng Kissufim, phía nam Israel, vào cuối tháng 10/2017. AP - Jack Guez

Trả lời phỏng vấn đài France 24 ngày 16/10/2023, cựu thủ tướng Israel Ehud Barak (1999-2001) khẳng định Israel không có lựa chọn nào khác và cũng không cần ai « *lên lớp* », ý muốn nói đến cảnh cáo của tổng thống Mỹ Joe Biden rằng chiếm đóng Gaza sẽ là « *sai lầm nghiêm trọng* », trong khi những nước Ả Rập yểm trợ Hamas cảnh báo nguy cơ xung đột lan rộng trong vùng. Trước đó, Liên Hiệp Quốc đã lên án biện pháp phong tỏa, cắt điện nước, nguồn sống của người dân Palestine. Cựu thủ tướng Ehud Barak khẳng định Israel tôn trọng luật pháp quốc tế khi để chon người dân Palestine di tản xuống miền nam :

« Chúng tôi hành động trong khuôn khổ luật pháp quốc tế và nên đã thực hiện một số nghĩa vụ. Ví dụ chúng tôi đã báo trước khi tấn công cách đây vài ngày. Chúng tôi nói với họ rằng từ nơi họ sống, nơi họ làm việc, họ nhìn thấy hoạt động của Hamas, chí ít là từ hai năm qua, dù đó là các khu vực phóng rocket, hay các phòng thí nghiệm, kho vũ khí đạn dược, hoặc trung tâm huấn luyện, họ phải rời khỏi những khu vực trên, vì đó là mục tiêu mà chúng tôi sẽ tấn công. Cách đây 36 tiếng (ngày 13/10), chúng tôi cũng đưa ra cảnh báo mới rằng họ có 24 tiếng để rời khu vực miền bắc dòng sông cạn nước ở Gaza, vì chúng tôi sắp tấn công mạnh vào thành phố.

Chúng tôi không thể áp đặt quyết định của mình, nhưng chúng tôi cảnh báo và báo trước những gì chúng tôi làm. Đó là sự khác biệt giữa việc chúng tôi làm và Hamas, lực lượng đã hành động như Al Qaida hoặc Daesh, những tổ chức khủng bố tàn bạo. Đó là những cam kết mà chúng tôi tôn trọng. Tuy nhiên, đôi khi chúng tôi cũng không thể tránh được các thiệt hại liên đới nếu người dân không rời khu vực. Thậm chí sau thời hạn 24 tiếng, chúng tôi vẫn đợi toàn bộ dân cư di tản. Khoảng 500.000 người đã đi trong vòng 24 tiếng, 500.000 người khác sẽ phải rời khu vực. Những người ở lại sẽ bị đe dọa. Đáng tiếc, chiến tranh là thế ».

Cuộc đổ bộ kéo dài, tổn thất lớn

Trên trang Financial Times ngày 15/10, phó giáo sư Daphné Richemond-Barak, Trường Lauder về Chính phủ, Ngoại giao và Chiến lược thuộc Đại học Reichman lưu ý : *« Hamas là một đội quân được thành lập cho chiến tranh đô thị, gắn sâu với thường dân ở Gaza. Khi bắn rocket sang bên kia biên giới Israel, họ bị bắn đáp trả và đạn pháo rơi vào cơ sở hạ tầng dân sự, trường học, đền thờ và các khu dân cư. Một trong những bộ chỉ huy của Hamas nằm dưới bệnh viện Al-Shifa ở Gaza, các trục đường được hình thành từ vài trăm km đường hầm ngang dọc dải Gaza dài gần 40 km. Tấn công vào một trong những trung tâm như thế này sẽ dẫn đến những hệ quả liên đới tang thương không tránh được ».*

Israel đã bị Hamas tấn công ít nhất năm lần từ khi rút khỏi Gaza năm 2005. Những lần trước, hai bên đình chiến sau vài ngày hoặc vài tuần giao tranh hoặc thâm nhập lãnh thổ. Israel thường thắng nhờ giáng những đòn quyết định, Hamas thua nhưng vẫn duy trì được thiết bị quân sự bí mật. Tuy nhiên, lần này Israel quyết định đi đến cùng, sau khi lực lượng Hamas bất ngờ tấn công, sát hại 1.500 người và bắt cóc 200 người gồm nhiều quốc tịch khác nhau.

Để giáng đòn khủng bố đẫm máu nhất kể từ chiến tranh Kippour năm 1973, Hamas đã chuẩn bị rất kỹ từ nhiều tháng, thậm chí là vài năm, theo nhà nghiên cứu Daphné Richemond-Barak. Có lẽ họ đã quan sát, học hỏi kinh nghiệm của các tổ chức khủng bố thánh chiến ở Syria, Irak, kể cả từ Daesh và từ chính những vụ trước đó của họ.

Ngoài ra, Hamas còn có hệ thống địa đạo vô cùng lợi hại và một mặt trận dưới lòng đất rộng nhất thế giới. Sự kết hợp chiến tranh đô thị trong các thành phố đông dân và các trại tị nạn ở Gaza, với hàng trăm

km đường hầm, khiến chiến trường thêm phức tạp. Chuyên gia Colin Clarke, giám đốc nghiên cứu Trung tâm Soufer ở New York, được France 24 trích dẫn, có cùng nhận định: « *Cuộc tấn công trên bộ sẽ kéo dài và khó khăn, tổn thất cũng sẽ rất lớn dù những công nghệ như robot có thể tạo thuận lợi cho các lực lượng đổ bộ* », « *chuẩn bị tấn công trên một thực địa như vậy có lẽ phải cần đến những thông tin rất chi tiết mà có thể là Israel không có* ».

Ảnh minh họa ngày 18/01/2018 : Lối vào một đường hầm do Lực lượng Thánh chiến Hồi Giáo Palestine (Palestinian Islamic Jihad) xây dựng nối Gaza sang Israel, được phát hiện gần làng Kissufim, phía nam Israel, cuối tháng 10/2017. AP - Jack Guez

Hệ thống địa đạo chằng chịt, kiên cố

Hệ thống địa đạo chằng chịt mà Hamas nắm rõ như lòng bàn tay là lợi thế chiến thuật lớn của lực lượng vũ trang này. Dưới lòng đất, các hệ thống định vị GPS truyền thống, thiết bị giám sát hay nhìn trong bóng tối không thể hoạt động. Ngoài ra, chắc chắn Hamas đã gài mìn một số đường hầm, hoặc chuẩn bị tấn công bất ngờ. Hệ thống địa đạo cũng « *có thể trở thành cái bẫy* », vì theo giải thích của ông Colin Clarke, « *khi đường hầm bị phát hiện, chúng cũng có thể bị đóng lại để nhốt những người ở đó. Trong trường hợp này, mệnh lệnh đưa ra sẽ không thương xót* ».

Những khó khăn này giải thích cho việc Israel tập trung không kích, oanh kích trên diện rộng để phá hủy cơ sở hạ tầng dưới lòng đất. Phó giáo sư Daphné Richemond-Barak cho rằng để đánh sập, phá hủy địa đạo, boong-ke và các căn cứ chằng chịt trên diện tích 365 km² của Gaza có lẽ sẽ mất nhiều tháng, cần những nguồn lực lớn và ưu thế quân sự không ngớt, đồng thời phải chống trả được hỏa lực từ dưới lòng đất của Hamas.

Tổng chiều dài của hệ thống địa đạo, được Israel gọi là « metro Gaza », « một Gaza khác dưới lòng Gaza », vẫn là ẩn số. Năm 2021, Israel thông báo đánh phá được « hơn 100 km đường hầm nhờ oanh kích », Hamas đã đáp lại rằng Gaza có « khoảng 500 km đường hầm và chỉ khoảng 5% bị phá hủy ».

Theo tình báo Israel, có thể Mohamed Deif, chỉ huy các Lữ đoàn Ezzedine al-Qassam, nhánh vũ trang của Hamas, là người thiết kế chiến lược dùng địa đạo để đánh úp. Ban đầu, đường hầm được xây để đối phó với lệnh cấm vận do Israel áp đặt đối với dải Gaza sau cuộc đảo chính đưa Hamas lên nắm quyền ở Gaza năm 2007. Chúng được sử dụng để vận chuyển hàng lậu từ Ai Cập cho người dân. Đường biên giới Gaza-Ai Cập dài 14 km, chằng chịt vài trăm địa đạo, được sử dụng để điều chuyển lính, vũ khí và hàng giả. Nhiều đường hầm sâu đến 30-40 mét trong lòng đất, giúp các chiến binh Hamas thay đổi vị trí để tránh bị oanh kích.

Năm 2013, một đường hầm dài 2,5 km nối Israel với dải Gaza đã bị quân đội Israel phát hiện. Năm 2014, một phóng sự của đài France 24 cho thấy đoạn đường hầm được đổ bê tông kiên cố, chứ không phải bằng đất cát, có lắp đặt đường sắt, cáp điện thoại và dây điện. Một số chuyên gia thậm chí định « chi phí để xây những đường hầm này có thể lên tới 1 triệu đô la ». Ngoài ra, « rất khó phát hiện lối vào đường hầm, đó là những lỗ nhỏ được che dưới ghế hoặc thảm ».

Trong chiến dịch năm 2014, Hamas đã sử dụng hệ thống địa đạo, đủ cao để một người có thể đứng thẳng, để thâm nhập vào lãnh thổ Israel, giết chết 11 lính Israel trong ba đợt tấn công riêng biệt, theo trung tâm chiến lược Begin-Sadat, Đại học Bar-Ilan tại Tel Aviv. Ba năm sau, một báo cáo chính thức cáo buộc thủ tướng Benjamin Netanyahu và quân đội Israel đã không chuẩn bị tốt cho đất nước trước mối đe dọa « chiến lược » trong cuộc xung đột năm 2014.

Từ đó, Nhà nước Do Thái đã dùng nhiều phương pháp khác nhau để phá hủy đường hầm này hoặc ngăn cản việc xây dựng những đường hầm khác bằng cách dựng một vành đai ngầm dưới lòng đất, gắn các bộ cảm biến để phát hiện mọi hoạt động khoan cắt và cũng để phân chia ranh giới dưới lòng đất với dải Gaza. Tuy nhiên, sự tồn tại của hệ thống địa đạo này cho thấy Hamas vẫn có khả năng bảo mật năng lực vũ trang bất chấp sự giám sát của Israel.

Tấn công dải Gaza : Israel đối mặt với « ần số » Hezbollah Liban

Đăng ngày: 12/10/2023 - 15:13

Capture à partir de : [RFI](#)

Vào lúc Israel chuẩn bị mở cuộc tấn công vào dải Gaza, mọi ánh mắt lo lắng hướng về Liban. Các cuộc đụng độ ở biên giới phía bắc Israel với Liban làm dấy lên nỗi lo ngại mặt trận thứ hai sẽ nổ ra. Một kết quả có nguy cơ dẫn đến một cuộc chiến tranh toàn diện trong khu vực.

Ảnh minh họa: Chiến binh Hezbollah trong một cuộc diễu hành ở Beyruth, Liban, ngày 12/11/2010. ASSOCIATED PRESS - Hussein Malla

Một ngày sau khi Hamas tấn công Israel hôm 07/10/2023, giao tranh đã xảy ra giữa Israel và Hezbollah ở phía bắc biên giới Israel khi tổ chức bán quân sự Liban này nhanh chóng nã pháo rốc-kết và tên lửa dẫn đường nhắm vào ba vị trí của Israel tại một khu vực có tranh chấp. Thứ Hai, 09/10, « binh đoàn Al – Qods », nhánh quân sự của Thánh chiến Hồi giáo (Jihad) Palestine, bên đã yểm trợ phe Hamas,

lên tiếng thừa nhận tiến hành chiến dịch thâm nhập lãnh thổ Israel từ phía Liban.

Tình hình đáng lo đến mức cộng đồng quốc tế từ Washington đến Paris, qua cả Bắc Kinh và Liên Hiệp Quốc phải lên tiếng báo động nguy cơ xung đột « tràn bờ ». Cũng trong ngày thứ Hai, một quan chức cao cấp quốc phòng Mỹ cảnh báo Hezbollah không nên có « *quyết định tồi* » mở một mặt trận thứ hai chống Israel ở biên giới với Liban. Bộ Quốc Phòng còn đi xa hơn khi cho điều tổ hợp hàng không mẫu hạm Gerald R. Ford đến vùng Đông Địa Trung Hải, khẳng định sự hậu thuẫn với Israel, và gửi đi một thông điệp mạnh mẽ đến Iran và phe Hezbollah.

Liệu rằng Hezbollah có mở cuộc tấn công trên bộ nhắm vào Israel ? Đây là câu hỏi được giới truyền thông phương Tây nhiều ngày qua đề cập đến. Cho đến nay, mô hình bạo lực dọc theo Đường Xanh, ranh giới giữa Israel và Liban do Liên Hiệp Quốc phân định, tương đối có thể dự đoán được với những cuộc pháo kích và các cuộc xâm nhập nhỏ. « *Những vụ bắn lẻ tẻ này gần như chuyện thường tình trong khu vực, vì vậy, chưa có một lần ranh đở nào bị vượt qua* », ông Didier Leroy, nhà nghiên cứu trường quân sự hoàng gia Bỉ, lưu ý khi trả lời nhật báo Le Figaro.

Các mặt trận thống nhất

Tuy nhiên, những sự kiện này gợi nhắc đến những cuộc tranh luận về điều gọi là « các mặt trận thống nhất » từ nhiều tháng qua, theo đó, dường như có một sự phối hợp chặt chẽ giữa các nhóm chống Israel như Hezbollah ở Liban, Hamas và Thánh Chiến Hồi Giáo Palestine (PIJ) cùng với nhiều nhóm khác được Iran hậu thuẫn ở Syria, Iraq và Yemen.

Trang mạng L'Orient-Le-Jour, ngày 09/10/2023 còn chạy tít : « Hamas, Hezbollah và Iran đã lập kế hoạch tỉ mỉ tấn công Israel từ Beyruth như thế nào ? ». Theo nhật báo Liban bằng tiếng Pháp, « nhiều cuộc họp » đã diễn ra từ nhiều tháng qua giữa Hamas, Hezbollah, Iran và Thánh chiến Hồi giáo để tiến hành một chiến dịch chung với mục tiêu rất rõ ràng : Xâm nhập lãnh thổ Israel để gieo rắc kinh hoàng. Vậy sau cuộc tấn công của Hamas, bước kế tiếp của Hezbollah là gì ?

Nhà nghiên cứu về Trung Đông, Nicholas Blanford, trên trang mạng Atlantic Council cho rằng Hezbollah có nhiều lựa chọn để gây áp lực

lên Israel dọc theo Đường Xanh. Từ việc phục kích người Israel bằng các thiết bị nổ tự chế, tấn công bằng súng cối hoặc tên lửa vào vùng Trại Shebaa, vùng sườn núi chạy dọc theo biên giới phía đông nam Liban nhưng bị Israel chiếm đóng từ năm 1967 hay tổ chức đưa người thâm nhập lãnh thổ Israel.

Những hoạt động đó có thể được thừa nhận công khai nhưng cũng có thể là ẩn danh... Israel cũng có nguy cơ phải đối mặt với các cuộc tấn công từ bên trong Syria tại các khu vực thuộc cao nguyên Golan, khu vực mà Hezbollah và nhiều nhóm thánh chiến khác được Iran hậu thuẫn cũng có sự hiện diện.

Ở giai đoạn này, dường như Hezbollah muốn giữ các hành động của mình dưới một ngưỡn nhất định để không buộc Israel có hành động trả đũa mạnh mẽ hơn và tránh một chu kỳ leo thang ngoài ý muốn. Về điểm này, nhà nghiên cứu về Trung Đông Pierre Berthelot, giám đốc tạp chí « Phương Đông Chiến Lược », trên kênh truyền hình France 24 còn nhận định rằng, có một sự phối hợp tối thiểu giữa Hezbollah và phe Hamas.

« Chí ít ở đây có một sự phối hợp hành động giữa Hezbollah và Hamas. Điều đó không có nghĩa là Hezbollah sẽ tham chiến mà vấn đề ở đây là đặt binh sĩ Israel trong thế bị động. Chúng ta cũng không thể đánh một cược lớn rằng Hezbollah sẽ không tham chiến (...) Mục tiêu của Hezbollah là duy trì một áp lực mạnh nhằm "giữ chân" các nhóm lính ở phía bắc, và như vậy quân đội Israel rõ ràng là sẽ không thể sử dụng các đội quân này để chống Hamas. Đây là thực tế của những căng thẳng ở biên giới phía bắc Israel. »

Iran, bên cầm trịch ?

Trong cuộc xung đột này, Iran dường như đóng vai trò chủ chốt. Việc Hezbollah có tham chiến hay không Iran mới là bên có tiếng nói sau cùng. Với Iran, Hezbollah là cánh tay vũ trang nối dài của Vệ Binh Cộng Hòa ra ngoài biên giới, thành phần cốt lõi trong cơ cấu răn đe của nước này trước một cuộc tấn công tiềm tàng của Israel hay Mỹ. Do vậy, theo ông Nicholas Blanford, khó có khả năng Iran lãng phí Hezbollah trong một cuộc chiến toàn diện vô ích với Israel vì mục đích hỗ trợ Hamas ở dải Gaza.

Đây cũng là quan điểm của ông Pierre Berthelot với France 24 khi cho rằng Iran cũng không muốn bị « gậy ông đập lưng ông ». Một mặt

nước Cộng hòa Hồi giáo bày tỏ ủng hộ cuộc tấn công của Hamas nhưng mặt khác Iran bác bỏ mọi cáo buộc vai trò của Teheran trong cuộc tấn công.

« Ở đây có một dạng "mập mờ" và điều đó sẽ được duy trì. Iran sẽ tiếp tục cung cấp hỗ trợ cho hành động của Hamas khi nói rằng tất nhiên họ không phải là kẻ chủ mưu dù rằng chúng ta có thể nghi ngờ điều đó. Nhưng Iran vẫn luôn có lập trường này trong khuôn khổ sự hậu thuẫn của nước này trước lý lẽ của người Palestine.

Vì vậy, chẳng có lý do gì để họ thay đổi cả nhưng trong mọi trường hợp tôi nghĩ rằng có một sự khác biệt giữa cuộc khủng hoảng lần này và những lần trước. Nếu một ngày nào đó người ta muốn có hòa bình cho khu vực, một hội nghị quốc tế theo kiểu của Madrid cách nay 30 năm sau khi chiến tranh vùng Vịnh kết thúc là cần thiết. Lần này Iran sẽ phải hiện diện trong bàn đàm phán, điều không hề có trước đây. Các bậc thang tiêu chí đã thay đổi và giờ Iran là bên đàm phán không thể thiếu. »

Làm thế nào tiêu diệt « tận gốc rễ » Hamas mà không đi đến chiến tranh toàn diện với Hezbollah, đây sẽ là một bài toán khó cho Tel Aviv. Chiến sự ở Gaza càng tăng, Hezbollah buộc phải đẩy nhịp độ hoạt động của mình càng gần đến ngưỡng không nên vượt qua, và như vậy khả năng tính toán sai lầm càng cao, có nguy cơ dẫn đến một cuộc chiến mà hiện chưa bên nào mong muốn.

Trả lời đài RFI, ông Joseph Bahout, giám đốc Viện Issam Farès, trường đại học Mỹ ở Beyruth lưu ý : *« Một cuộc xung đột với Liban lúc này có lẽ sẽ là một sự tàn phá ở cấp độ chính trị nội bộ Liban. Quốc gia này đang bị kiệt quệ về kinh tế : Họ sẽ không thể nào chịu nổi một cuộc chiến chống Israel. Nếu như có một chiến dịch trên bộ của Israel, cuộc di tản của cộng đồng người Hồi giáo hệ phái Shia ở miền nam Liban sẽ là một thảm họa cho Hezbollah, bên sẽ phải xử lý thảm họa nhân đạo đó. »*

Hezbollah, bậc thầy chống phản gián

Cũng theo ông Joseph Bahout, Israel cũng không thể mở thêm mặt trận thứ hai với Hezbollah. Đây cũng có thể là một thảm họa cho thủ tướng Benjamin Netanyahu và quân đội Israel. Một cuộc chiến với Hezbollah cũng có thể sẽ là cuộc chiến khu vực với việc mở rộng mặt trận từ Syria và khả năng tấn công từ Iraq, Yemen và thậm chí cả Iran.

Trong toàn cảnh này, nhà nghiên cứu người Bỉ Didier Leroy cho rằng điều Hezbollah có thể trông đợi là sự vùng lên của những phong trào bất tuân dân sự tại Cisjordani và những thành phố có đông cộng đồng người Ả Rập và Do Thái chung sống. Phe Hamas kêu gọi một cuộc tổng đình công, một intifada – phong trào ném đá mới – với hy vọng làm suy yếu bộ máy an ninh Israel khi mở ra nhiều mặt trận.

Sau cùng, đà đi lên mạnh mẽ của Hamas trong cuộc tấn công vừa qua đã cho thấy một hiện tượng « Hezbollah » hóa của Hamas. Theo ông Pierre Berthelot, sự kiện làm nổi rõ có một sự xích lại gần hơn giữa Hamas và Hezbollah trong cách thức vận hành. Tổ chức bán quân sự Liban này đã hỗ trợ cho Hamas làm chủ được hệ thống viễn thông chống xâm nhập mạng điện tử từ Israel, một nhược điểm lớn của Hamas trước đây.

« Hamas đã có nhiều tiến bộ vượt bậc, họ đã học được từ Hezbollah những điều đó. Tôi xin nhắc lại, Hezbollah đã tiến hành một cuộc đảo chính tháng 5/2008 và nắm quyền kiểm soát khu vực có đông người Hồi giáo hệ phái Sunni. Đây cũng là lần đầu tiên họ quay vũ khí chống lại những người Liban khác bởi vì họ nói rằng bất kỳ ai chạm vào hệ thống cáp quang riêng của họ thì sẽ bị trừng phạt. Nói là làm và điều đó đã xảy ra cho bộ trưởng Viễn Thông của Liban thời đó. Ông này đã nói rằng không muốn có một mạng riêng cạnh tranh với hệ thống công.

Do vậy, chúng ta thấy rõ là thế mạnh của Hamas là đã phát triển trong một lĩnh vực từng là điểm yếu của họ. Ở đây tôi muốn lưu ý một điểm để so sánh với Hezbollah, dù rằng Hamas vẫn còn xa mới đạt được, nhưng Hezbollah là tổ chức bán quân sự duy nhất hay phong trào chính trị duy nhất chưa bao giờ bị thâm nhập ở cấp cao tại Liban.

Tất cả các phong trào khác, các phân nhánh Hồi giáo khác, đã bị thâm nhập nhưng riêng Hezbollah thì không. Bằng chứng là người ta đã không thể nào tiêu diệt được phần lớn các thủ lĩnh của phe này. Hezbollah rất mạnh trong lĩnh vực phản gián và rất có thể là Hamas đã học hỏi được điều này. »

Hezbollah và nguy cơ mặt trận thứ hai ở biên giới Israel-Liban

Đăng ngày: 12/10/2023 - 15:13

Capture à partir de : [RFI](#)

Ngày từ hôm thứ Hai, 09/10/2023, tức là hai ngày sau khi lực lượng Hồi Giáo cực đoan Hamas từ dải Gaza của Palestine bất ngờ tấn công vào Israel, một quan chức cao cấp của bộ Quốc Phòng Mỹ đã cảnh cáo một đồng minh của Hamas là Hezbollah không được mở một mặt trận thứ hai chống Israel ở biên giới Liban.

Các chiến binh Hezbollah hô khẩu hiệu chống Israel trong tang lễ hai đồng đội của họ thiệt mạng trong một vụ oanh kích của Israel vào miền nam Liban ngày 10/10/2023.AP - Hussein Malla

Để chứng tỏ với các nhóm vũ trang được Iran hậu thuẫn như Hezbollah rằng Hoa Kỳ quyết tâm bảo vệ Israel, Washington đã điều cụm tàu sân bay USS Gerald Ford, chiến hạm lớn nhất thế giới, đến khu vực đông Địa Trung Hải.

Quan chức Lầu Năm Góc đã cảnh cáo như trên là bởi vì vào năm 2006, giữa Israel với Hezbollah đã từng nổ ra chiến tranh, khiến hơn 1.200 người chết bên phía Liban, đại đa số là thường dân và 160 người chết bên phía Israel, chủ yếu là binh lính.

Nay mọi người đang lo ngại chiến sự giữa hai bên sẽ tái diễn sau khi hôm thứ Hai vừa qua, tổ chức Hezbollah thông báo đã oanh kích vào 2 doanh trại của quân đội Israel để trả thù cho cái chết của 3 thành viên của lực lượng Hồi Giáo cực đoan trong các vụ oanh kích của Israel ở miền nam Liban. Quân đội Israel thì khẳng định đã hạ sát nhiều nghi can vũ trang xâm nhập vào Israel từ Liban, nhưng Hezbollah nói họ không có liên quan gì đến các vụ xâm nhập đó. Và

cuối cùng chính tổ chức Thánh chiến Hồi Giáo Palestine đã lên tiếng nhận trách nhiệm về hành động này.

Tuy vậy, không thể loại trừ hoàn toàn nguy cơ Hezbollah bị lôi kéo vào cuộc xung đột giữa Palestine với Israel. Nhân đây chúng ta hãy tìm hiểu về lực lượng Hồi Giáo cực đoan này.

Ra đời sau Cách mạng Hồi Giáo Iran

Hezbollah, tiếng Ả Rập có nghĩa là “Đảng của Thượng Đế”, là một tổ chức bán quân sự và tổ chức chính trị theo hệ phái Hồi Giáo Shia, đặt cơ sở ở Liban và có quan hệ rất chặt chẽ với Iran. Lực lượng này đã ra đời sau Cách mạng Hồi Giáo năm 1979 ở Iran, cụ thể là được thành lập vào năm 1982, khi Israel can thiệp quân sự vào Liban trong thời gian nội chiến ở nước này (1975-1990).

Vào thập niên 1980, Hezbollah đã gây chấn động dư luận quốc tế với nhiều vụ tấn công khủng bố và bắt cóc con tin phương Tây, trở thành lực lượng vũ trang chủ chốt chống Israel, bị Hoa Kỳ và các nước vùng Vịnh xếp vào danh sách các tổ chức khủng bố. Hezbollah đồng thời là một trong những lực lượng vũ trang chủ chốt của chế độ Iran ở Trung Đông. Không chỉ là lực lượng dân quân duy nhất không chịu buông súng sau khi kết thúc nội chiến, Hezbollah còn có vai trò quan trọng trên sân khấu chính trị Liban, thậm chí đã từng nắm đa số trong Quốc Hội Liban và nắm nhiều chức bộ trưởng trong các chính phủ nối tiếp nhau từ năm 2005. Đến mức mà Hezbollah được xem như là một Nhà nước trong một Nhà nước ở Liban.

Trong khi Hamas theo hệ phái Hồi Giáo Sunni thì Hezbollah theo hệ phái Shia. Nhưng giống như Hamas, Hezbollah cũng chủ trương tiêu diệt Nhà nước Do Thái và cả hai đều được Iran tài trợ. Nói chung là kể từ Cách mạng Hồi Giáo năm 1979, Teheran vẫn chu cấp tiền bạc một cách hào phóng cho bất cứ tổ chức chống Israel.

Nhiều chuyên gia cho rằng các cuộc tấn công của Hamas cũng như của Hezbollah còn nhằm mục tiêu phá hỏng tiến trình xích lại gần nhau giữa Israel với Ả Rập Xê Út, vì nếu hai quốc gia này bắt tay nhau thì Iran càng bị cô lập trong khu vực.

Nguy cơ bị lôi kéo vào xung đột?

Vì có chung mục tiêu, nên số phận của Hezbollah gắn liền với Hamas và như vậy diễn tiến tình hình trong những ngày tới sẽ cho thấy có

nguy cơ Hezbollah bị cuốn vào vòng xoáy xung đột với Israel hay không.

Kể từ sau các vụ oanh kích ở biên giới, Hezbollah đã hứa sẽ cố không để bị lôi kéo vào xung đột giữa Hamas và Israel, theo khẳng định của chính phủ lâm thời Liban. Theo nhật báo Pháp Libération, người dân Liban cũng không ai muốn sống lại cảnh chết chóc, tàn phá tại một đất nước đã tan hoang sau nhiều năm chiến tranh ác liệt nay vẫn chưa được tái thiết.

Nhưng vấn đề là trên đất Liban hiện có rất nhiều phe nhóm Palestine và chính những phe nhóm này, nhất là Hamas, vẫn nuôi dưỡng lòng hận thù Israel trong các trại tị nạn Palestine ở Liban.

Theo nhật báo Libération, một số nhà quan sát lo ngại là Hezbollah sẽ mở một cuộc tấn công trực diện vào Israel nếu quân đội Israel mở một cuộc xâm nhập quy mô vào dải Gaza hoặc sự tồn tại của lực lượng Hamas bị đe dọa.

Hôm Chủ nhật vừa qua, nhật báo Mỹ The Wall Street Journal khẳng định lực lượng Hezbollah thật sự đã có tham gia vào cuộc tấn công của Hamas hôm thứ Bảy và các quan chức an ninh Iran một tuần trước đó từ Beyrouth đã hoạch định cuộc tấn công của Hamas vào Israel.

Tuần báo Pháp L'Express tuy vậy nhấn mạnh rằng chiến dịch tấn công của Hezbollah chứa đựng những rủi ro rất cao, bởi vì phản ứng của Israel sẽ rất dữ dội đối với tổ chức Hồi Giáo cực đoan nói riêng và đối với Liban nói chung, trong bối cảnh mà chắc chắn Tel-Aviv sẽ được Hoa Kỳ yểm trợ hết mình, còn các nước Ả Rập, nhất là Ả Rập Xê Út, chắc là sẽ đứng ngoài.

Về phần Iran, nước này chắc sẽ không nhập cuộc ngay mà còn phải chờ xem Hezbollah được sự ủng hộ đến mức độ nào ở Liban và trong khu vực và xem Hezbollah có đủ khả năng giáng một đòn quyết định vào Israel hay không. Hiện giờ hai yếu tố này hoàn toàn vô định.

Liên Hiệp Quốc và người dân vùng biên giới lo ngại

Trước mắt, nguy cơ Hezbollah mở mặt trận thứ hai giữa Liban với Israel gây quan ngại rất lớn cho lực lượng lính mũ xanh Liên Hiệp Quốc tại miền nam Liban. Theo AFP, lực lượng Liên Hiệp Quốc cho

biết họ vẫn giữ liên lạc với cả hai bên để ngăn ngừa xung đột tình hình hiện nay "rất nguy hiểm".

Người dân ở hai bên biên giới dĩ nhiên rất lo lắng. Trả lời phóng viên nhật báo Pháp Les Echos, giám đốc một bệnh viện của chính phủ ở Nabatié, miền nam Liban, cách biên giới Israel chưa tới 20 km, cho biết: "Chúng tôi đã dự trữ thiết bị y tế, bình ô xy và nhiên liệu cho các máy phát điện cho bệnh viện". Một số người dân tại đây đã chạy lên miền bắc để lánh nạn trước. Còn theo nhật báo Israel Haaretz, người dân ở miền bắc Israel đã được lệnh lánh nạn trong các hầm trú ẩn khi có báo động.

Con đường chông gai dẫn đến hòa bình giữa Palestine và Israel

Capture à partir de :[BBC](#)

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Khói đen trên bầu trời khu Rafah, Gaza, sau một cuộc không kích của Israel hôm 17/10/2023.

- Tác giả, Phạm Cao Phong
- Gửi bài tới Diễn đàn BBC từ Paris
- 17 tháng 10 2023

Cuộc tấn công của Hamas vào lãnh thổ Israel ngày 7/10/2023 đánh dấu bước ngoặt thô bạo trong cuộc xung đột Israel-Palestine.

Tấn công, giết hại dân thường, Hamas đã cực đoan hóa cuộc đấu tranh của một bộ phận người Palestine, tự xếp mình vào danh sách các tổ chức khủng bố khác như Al-Qaeda, Tổ chức Nhà nước Hồi giáo Daesh.

Cuộc đấu tranh chính nghĩa giành quyền sống, tự trị của Mặt trận Palestine Liberation Organization (PLO) trước đây, qua tay Hamas đã biến thái thành Thánh chiến "tử vì đạo", bác bỏ đường lối chung sống hòa bình.

Hamas không thể biện minh bằng bất cứ lý do nào cho hành vi man rợ khi xả súng tàn sát đến 2000 người dân vô tội vì họ là người Israel. Giết người trên thực địa, khủng bố về tinh thần, kích động hằn thù bằng cách tung hàng loạt video tội ác trên mạng xã hội, Hamas đã gây ấn tượng kinh hoàng.

Lôi kéo người dân Palestine vào một cuộc thánh chiến phi nhân và mù quáng, Hamas đẩy 2 triệu người dân Gaza thành bia đỡ đạn phục vụ mưu đồ chính trị của họ. Tổ chức này không chỉ là tội đồ với người dân Israel, mà cả với người dân Palestine. Lãnh đạo chính quyền Palestine tại Bờ Tây đã nói Hamas không đại diện cho người Palestine.

Hamas tính toán gì?

Nguồn hình ảnh, AFP/Getty Images

Tổng thống Mỹ Bill Clinton (giữa) đứng giữa nhà lãnh đạo PLO Yasser Arafat và Thủ tướng Yitzhak Rabin khi họ bắt tay lần đầu tiên hôm 13/9/1993 tại Nhà Trắng, sau khi họ ký Thỏa thuận Oslo lịch sử về quyền tự trị của Palestine ở các vùng lãnh thổ chiếm đóng.

Vì sao Hamas cố tình đặt Israel vào một chuyện đã rồi, bắt buộc phải trả đũa cho hành động leo thang kể trên?

Tôi thấy cần điếm qua một chút về hiện tình của người Palestine.

Sau những cuộc chiến tranh năm 1948, 1967, 1973 xung đột Palestine-Israel chuyển sang một hình thức mới.

Năm 1993, chính phủ Israel và Phong trào Giải phóng Palestine (PLO) của Yasser Arafat ký kết thỏa thuận lịch sử tại Oslo thủ đô Na Uy, đánh dấu sự khởi đầu tiến trình hòa bình tại Trung Đông. Israel nhìn nhận Chính quyền Palestine và đồng phác thảo kế hoạch nhằm chấm dứt xung đột.

Ba người tham gia ký Hiệp định Oslo là nhà lãnh đạo PLO Yasser Arafat, Thủ tướng Israel Yitzhak Rabin và Bộ trưởng Ngoại giao Israel Shimon Peres đã được trao giải thưởng Nobel Hòa bình năm 1994.

Năm 2005, Thủ tướng Ariel Sharon đơn phương ra quyết định rút quân đội Israel, di dời 8.000 người Israel đang sinh sống trong các khu định cư ở Gaza, trả lại phần đất này cho người Palestine.

Một năm sau khi Israel rút khỏi Gaza, Hamas giành chiến thắng trong cuộc bầu cử lập pháp của người Palestine, đánh bại lực lượng Fatah trung thành với Mahmoud Abbas, người kế nhiệm Arafat. Chính quyền Palestine và Fatah từ chối công nhận kết quả cuộc bầu cử, khiến xung đột vũ trang giữa hai nhóm vũ trang của người Palestine nổ ra ở Gaza.

Hamas và Fatah đều hướng tới mục đích chung là xây dựng nhà nước Palestine trên lãnh thổ bị Israel chiếm đóng vào năm 1967, trong đó có Đông Jerusalem, Dải Gaza và Bờ Tây, song giữa hai nhóm có những khác biệt rất lớn : của Hamas là Hồi giáo, PLO lại theo đuổi đường lối thế tục.

Hamas không thừa nhận nhà nước Israel, muốn áp dụng chiến lược kháng cự vũ trang chống lại Israel, còn PLO thừa nhận nhà nước Do Thái và muốn theo đuổi đàm phán.

Cái chết của Yasser Arafat (1929-2004), thủ lĩnh Palestine Liberation Organization (PLO) cũng như sự suy yếu của những người kế nhiệm ông đã tạo điều kiện cho Hamas tiếm quyền ở Gaza.

Năm 2007, Hamas lật đổ Chính quyền Palestine và giành quyền kiểm soát toàn bộ Gaza.

Ngày 19/5/2020, trong bối cảnh Israel có động thái chuẩn bị sáp nhập khu vực chiếm đóng ở Bờ Tây, Tổng thống Mahmoud Abbas thông báo Chính quyền Palestine sẽ không tiếp tục tuân thủ thỏa thuận Oslo, bao gồm cả hoạt động phối hợp an ninh, cảnh báo Israel phải gánh chịu mọi trách nhiệm và nghĩa vụ quốc tế.

Tháng 12/2017, Chính quyền Palestine đã cắt đứt quan hệ với Mỹ sau khi Washington tuyên bố chuyển Đại sứ quán ở Tel Aviv đến Jerusalem. Người Palestine cáo buộc chính quyền cựu Tổng thống Donald Trump thiên vị Israel, cũng bác bỏ việc Mỹ làm trung gian hòa giải trong các cuộc đàm phán hòa bình.

Quyết định này của Mỹ làm thu hẹp thêm ảnh hưởng của Chính quyền Palestine lên người dân Gaza.

Thỏa thuận Abraham có ý nghĩa gì?

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Tổng thống Trump và Thủ tướng Benjamin Netanyahu ký Thỏa thuận Abraham tháng 9/2020.

Một nguyên nhân nữa dẫn tới ngày 7/10/2023 tắm máu được cho là xuất phát từ nội dung "Thỏa thuận Abraham". Thỏa thuận này được ký kết tại Nhà Trắng ngày 15/9/2020 giữa cựu Tổng thống Mỹ Donald Trump với các Ngoại trưởng Bahrain, UAE và Thủ tướng Israel Benjamin Netanyahu. Theo đó Israel thiết lập quan hệ chính thức với UAE và Bahrain.

Cần nhắc lại, Bahrain và UAE là thành viên của Liên đoàn Ả Rập, tổ chức lên tiếng chống lại nhà nước Do Thái được hình thành kể từ khi bắt đầu cuộc xung đột Israel- Palestine. Nhưng lúc này, họ đang tiến tới các nhìn thực tiễn hơn về Israel.

Như tên gọi của thỏa thuận, Abraham là tên nhà tiên tri của ba tôn giáo Do Thái, Cơ đốc giáo và Hồi giáo xuất xứ từ Jerusalem.

"Thỏa thuận Abraham" đi ngược với quy tắc "ba không" ủng hộ Palestine: "Không hòa bình với Israel, không công nhận Israel và không đàm phán với Israel" chiếu theo Nghị quyết Khartoum năm 1967 của Liên đoàn Ả Rập.

Tiếp theo, các thỏa thuận bình thường hóa giữa Israel với Morocco tháng 12/2020 và Sudan tháng 1/2021, một "Trung Đông mới" xuất hiện, trong đó vị thế của Palestine bị lãng quên. Cuộc tấn công của Hamas nhằm cản trở quá trình xích lại gần nhau giữa Israel và các nước Trung Đông đặc biệt là với Saudi Arabia.

Israel đã không thúc đẩy, hỗ trợ tiến trình dân chủ giúp đỡ Chính quyền Palestine. Suốt 15 năm không có bầu cử, chính quyền của Tổng thống Mahmoud Abbas 87 tuổi vẫn sống với khẩu hiệu từ những năm 1970, nhận là "người đại diện hợp pháp và duy nhất của người Palestine". Song thật sự họ đã mất uy tín vì tham nhũng, mất quyền lực tại Gaza, chỉ còn chút ảnh hưởng ở vùng Cisjordanie.

Israel lại không muốn gánh vác việc quản lý Dải Gaza, vì cho rằng không thể đảm bảo an sinh xã hội và đời sống của 2,3 triệu người Palestine.

Cộng thêm sự yếu đuối bất lực của Chính quyền Mahmoud Abbas, người dân Gaza rơi vào luận điệu tuyên truyền của Hamas.

Trả lời phỏng vấn của nhà báo Pháp Charlotte Gauthier, giải thích thế nào về những hành động giết dân thường của Hamas, Ahmed 32 tuổi sống ở Gaza trả lời thẳng thừng: "Israel đã xâm chiếm đất đai của chúng tôi, đầy một bộ phận dân tộc chúng tôi phải lưu vong. Một bộ phận khác bị gạt ra ngoài lề cuộc sống. Một phần bị nhốt chen chúc ở Gaza, bị đối xử như súc vật.

"Một trong số họ trở thành quái vật và quay lại tấn công những kẻ đã nhào nặn ra chúng. Kẻ sáng tạo ra quái vật đó chính là Israel và bây giờ lại quay lại hỏi chúng tôi vì sao? Chính nhà nước Do Thái chịu trách nhiệm về tất cả những cái chết của người vô tội, dù họ là người Palestine hay Israel. Sự chiếm đóng và thói hành xử bất công đã tạo ra bạo lực chở theo tất cả nỗi bất hạnh."

Đổ bộ vào Gaza

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Các đội dân phòng và người dân ở Deir-al Balah, Gaza tìm kiếm nạn nhân sau một đợt không kích của Israel hôm 17/10

Chọn chiến dịch trên bộ vào Gaza là một bước leo thang đầy rủi ro với Israel. Với tỷ lệ hơn 6000 người/km², Gaza có lịch sử 35 thế kỷ là dải đất hẹp có mật độ dân số đông nhất thế giới, kẹp chặt giữa Israel, Ai Cập trở thành "vùng đất không thể sống nổi" theo đánh giá của Liên Hợp Quốc năm 2002.

Với tổng số 2,3 triệu người Palestine trong một diện tích 365 km², khép kín bởi lưới thép và hàng rào bê tông cao 9m, tấn công vào Gaza là một lựa chọn đầy rủi ro. Ngay các phóng viên làm việc cho phương Tây cũng bị giết bởi pháo binh Israel. Tổng thư ký Liên hợp quốc Antonio Guterres báo động thảm cảnh nhân đạo đã và đang diễn ra tại Gaza.

Phe đối lập và người dân Israel chưa tính sổ với Thủ tướng Benjamin Netanyahu vì muốn duy trì sự thống nhất quốc gia trong mặt trận chống Hamas. Ông Netanyahu lĩnh hội được điều đó, chỉ một cú đánh ngoạn mục loại bỏ được Hamas mới hy vọng cứu vãn vị thế chính trị của ông. Thủ tướng Israel tuyên bố: "Những gì Hamas sắp trải qua sẽ đau đớn và khủng khiếp. Chúng ta sẽ thay đổi Trung Đông". Sau

những tuyên bố cứng rắn về đòn đáp trả "hủy diệt", Thủ tướng Netanyahu sẽ rất khó nhượng bộ với Hamas và ít người Israel sẵn sàng chấp nhận phương án trao đổi con tin lấy tù nhân.

Trong quá khứ, Israel đã từng do dự khi đưa quân vào Gaza. Rò rỉ của tình báo Israel năm 2014 cho biết một chiến dịch bình định Gaza sẽ mất 5 năm, tiêu tốn một ngân sách khổng lồ, song tiềm ẩn rủi ro và câu hỏi liệu có nhờ tận gốc sự phản kháng của người Palestine vẫn bỏ ngõ.

Vòng xoáy bạo lực không hồi kết Palestine-Israel

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Ảnh chụp hôm 17/10 cho thấy một đồng xe hơi cháy trụi ở thành phố Sderot, nam Israel sau khi phiến quân Hamas tấn công hôm 7/10

Lịch sử vùng đất chỉ ra rằng, bạo lực đáp trả bạo lực, đẩy các cộng đồng Arab vào vòng xoáy không lối thoát.

Ngoài Hamas, Israel còn một kẻ thù khác nguy hiểm gấp bội. Đó là tổ chức Hezbollah ra đời tháng 6/1982. Nhóm Hồi giáo theo hệ phái Shia này có trụ sở tại Beirut, Lebanon, chính thức ra mắt tháng 2/1985 đã gây nhiều tội ác tại Pháp và Mỹ. Chủ trương của Hezbollah là thánh chiến tiêu diệt Israel.

Tổ chức Thánh chiến này là cánh tay nối dài của Iran, tuân thủ luận điểm tôn giáo và chính trị của Giáo chủ Ayatollah Khomeini, được Lực lượng Vệ binh Cách mạng Hồi giáo Iran tài trợ và trang bị vũ khí. Hezbollah hợp tác với các lực lượng dân quân như Houthis, Hamas, Jihad Hồi giáo, Hashd al-Shaabi, Thánh Chiến Hồi Giáo Palestine (PIJ) cùng với nhiều nhóm khác được Iran hậu thuẫn ở Syria, Iraq và Yemen.

Giải quyết không dứt điểm được Hamas, hoặc gây tổn thất lớn cho dân thường Palestine, Israel có nguy cơ đối diện với xung đột nổ ra trên nhiều mặt trận. Kịch bản xấu nhất là Hamas có thể thu hút nhóm chiến binh Hezbollah tại Lebanon tham gia nỗ lực tấn công Israel.

Vòng xoáy bạo lực từ Trung Đông vừa lan tỏa đến Pháp.

Ngày 13/10/2023, một hung thủ 20 tuổi người Nga gốc Tchetchenia đã hô "Allah Akbar" (Thượng đế vĩ đại) cầm dao xông vào trường trung học Gambetta-Carnot ở Arras (Pas-de-Calais) đâm chết một giáo viên và đâm trọng thương 3 người khác. Ba anh em kẻ khủng bố và 10 nghi phạm khác vừa bị bắt.

Sự việc xảy ra chỉ một ngày sau khi Tổng thống Emmanuel Macron lên truyền hình khẳng định sự ủng hộ của Paris đối với Israel trong cuộc chiến chống lực lượng Hồi Giáo cực đoan Hamas, đồng thời kêu gọi dân Pháp đoàn kết.

Viện Bảo tàng Louvre, lâu đài Versailles đặt trong tình trạng báo động với những lời cảnh báo đặt bom của khủng bố Hồi giáo.

Các thế lực hắc ám tấn công vào các giá trị ánh sáng của Pháp, giết giáo viên, tương lai của học thức. Vì sao ?

Giá trị nhân đạo của loài người đang bị thách thức.

Ernest Hemingway từng viết trong tác phẩm "Chuông nguyện hồn ai" :

"Không một người nào là một hòn đảo, không tự thân ai là một thể hoàn chỉnh. Mỗi người đều là một mảnh của đại lục, một phần của đất liền. Nếu như sóng biển cuốn đi một mòm đá ven bờ, thì châu Âu sẽ bé đi, cũng như cuốn trôi một mũi đất, phá đổ nhà bạn hoặc hàng xóm của bạn. Cái chết của bất cứ con người nào sẽ làm tôi nhỏ bé lại, bởi vì tôi là một thể thống nhất với toàn nhân loại. Do đó, bạn đừng bao giờ hỏi chuông nguyện hồn ai, chuông nguyện chính linh hồn bạn đấy."

Chuyến đi tới Israel ‘gắn’ TT Biden và Mỹ với bất kỳ cuộc tấn công nào ở Gaza

19.10.2023

Capture à partir de :[BBC](#)

Nguồn hình ảnh, Reuters

Chuyến đi của ông Biden tới Israel là nhằm để hỗ trợ cuộc chiến của nước này chống lại Hamas và cung cấp viện trợ cho người Palestine đang bị Israel bao vây. Nhưng khi bay đến Tel Aviv, Tổng thống Mỹ Joe Biden đã khiến ông bị nhìn nhận là liên quan tới bất kỳ cuộc chiến nào có thể xảy ra sắp tới, theo [Reuters](#).

Chuyến thăm kéo dài tám tiếng của ông Biden diễn ra một ngày sau khi vụ đánh bom bệnh viện ở thành phố Gaza khiến hàng trăm người Palestine thiệt mạng nhanh chóng trở thành tâm điểm trong thế giới Ả Rập.

Jon B. Alterman, giám đốc chương trình Trung Đông tại Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược và Quốc tế, cho biết: “Từ góc độ rủi ro, ông Biden hiện bị nhìn nhận là liên quan với bất cứ điều gì người Israel quyết định làm ở Gaza”.

Nhà Trắng thừa nhận cần phải giải thích rõ hơn về chính sách Israel của Tổng thống Biden trong nước.

Nhà Trắng cho biết hôm thứ Tư rằng ông Biden sẽ có bài phát biểu vào giờ vàng tại Nhà Trắng để "thảo luận về phản ứng của chúng tôi đối với các cuộc tấn công khủng bố của Hamas nhằm vào Israel và cuộc chiến tàn khốc đang diễn ra của Nga chống lại Ukraine"

Ông nói, ông Biden đang đánh cược rằng việc an ủi, đàm phán và hỗ trợ Israel sẽ mang lại cho ông ảnh hưởng lớn nhất trong việc định hình hành động của họ.

Kế hoạch của ông nhằm nhanh chóng thúc đẩy việc thông qua thêm hàng tỷ USD viện trợ cho Israel thông qua Quốc hội có thể sẽ gây ra các cuộc tranh luận về ngân sách từ tiền thuế của Hoa Kỳ.

Trong khi đó, việc Mỹ phủ quyết một nghị quyết của Liên Hiệp Quốc kêu gọi ngừng bắn đã khiến các đồng minh tức giận. Biden cho biết Hoa Kỳ sẽ cung cấp 100 triệu USD tài trợ mới cho viện trợ nhân đạo ở Gaza và Bờ Tây bị chiếm đóng. Hoa Kỳ đã kêu gọi Israel cho phép viện trợ nhân đạo giúp đỡ người Palestine.

Sau khi rời Tel Aviv, ông Biden đã có cuộc họp báo chính thức đầu tiên ngay trên cabin của Air Force One trên cương vị tổng thống. Ông nói với các phóng viên rằng ông đã làm việc với Tổng thống Ai Cập Abdel Fattah al-Sisi để mở cửa khẩu Rafah nhằm viện trợ nhân đạo cho Gaza.

Ezra Cohen, một thành viên tại Viện Hudson và cựu thứ trưởng bộ quốc phòng phụ trách tình báo Hoa Kỳ, cho biết việc duy trì uy tín có thể chỉ trở nên khó khăn hơn đối với ông Biden khi một cuộc xâm lược trên bộ làm tăng số dân thường thương vong.

Cohen nói: "Bạn có lực lượng bộ binh trên bộ, đến từng nhà, chiến đấu trên đường phố với Hamas, với dân thường vẫn bị mắc kẹt ở đó vì Hamas không để họ rời đi".

Ông nói rằng ông Biden "sẽ phải rất quan tâm đến việc giải thích cho người dân Mỹ rằng Israel tuân theo luật xung đột vũ trang."

Một số nhà phê bình quả quyết rằng Israel đã không tuân thủ luật này.

Theo một cuộc thăm dò của Reuters/Ipsos, khoảng 78% người Mỹ, bao gồm đa số thuộc cả Đảng Dân chủ và Đảng Cộng hòa, ủng hộ các nỗ lực ngoại giao của Hoa Kỳ nhằm cho phép cư dân Gaza chạy khỏi cuộc chiến để di chuyển đến một quốc gia an toàn.

Chưa đến một nửa, 41%, cho biết họ đồng ý với tuyên bố rằng "Mỹ nên hỗ trợ Israel" trong cuộc xung đột với Hamas; chỉ 2% cho rằng Mỹ nên hỗ trợ người Palestine.

Tình hình này đe dọa làm sáng tỏ nhiều năm công tác ngoại giao nhằm quyến rũ các đối tác trong thế giới Ả Rập và Hồi giáo từ Thổ Nhĩ Kỳ đến Ả Rập Saudi và Ai Cập đến Qatar trong bối cảnh hy vọng rằng các mối quan hệ sâu sắc hơn sẽ giúp Israel an toàn hơn, chống lại các kẻ thù của Mỹ từ Tehran đến Moscow và Bắc Kinh, đồng thời giữ cho giá khí đốt của Mỹ trong tầm kiểm soát.

Hoạt động ngoại giao nhằm bình thường hóa quan hệ giữa Ả Rập Saudi và Israel hiện đang bị đóng băng khi ông Biden cố gắng ngăn chặn một cuộc khủng hoảng đang gia tăng nhấn chìm Trung Đông và gây ra cuộc đối đầu trực tiếp với Iran.

“Trở thành tổng thống có nghĩa là phải đặt cược và Biden đã làm như vậy. Chúng ta sẽ xem chuyện này diễn ra thế nào,” ông Alterman nói.

Tấn công khủng bố tại Pháp: Một giáo viên bị đâm chết

Đăng ngày: 13/10/2023 - 12:43

Capture à partir de :[RFI](#)

Một vụ tấn công khủng bố vừa xảy ra vào sáng nay, 13/10/2023, tại một trường trung học ở thành phố Arras (vùng Pas-de-Calais). Kẻ khủng bố, một thanh niên 20 tuổi người Nga gốc Tchetchenia, đã cầm dao xông vào trường vào lúc khoảng 11 giờ, đâm chết một giáo viên và đâm trọng thương 2 người, theo tin của bộ Nội Vụ.

Cảnh sát tại trường trung học Gambetta-Carnot ở Arras, Pháp, sau vụ khủng bố ngày 13/10/2023. REUTERS - PASCAL ROSSIGNOL

Nạn nhân thiệt mạng là một giáo viên dạy tiếng Pháp của trường. Trong số hai người bị thương, có một nhân viên bảo vệ hiện đang trong tình trạng thập tử nhất sinh.

Trước khi ra tay, hung thủ đã hô "Allah Akbar" (Thượng đế vĩ đại). Kẻ khủng bố đã bị cảnh sát bắt giữ, theo thông báo của bộ trưởng Nội Vụ Pháp trên mạng xã hội X. Viện công tố chống khủng bố của Pháp thông báo mở điều tra về vụ này. Chính phủ cũng đã yêu cầu tăng cường bảo vệ an ninh cho toàn bộ các trường học ở Pháp.

Tổng thống Pháp Emmanuel Macron đã đến tận nơi vào đầu buổi chiều hôm nay để thăm hỏi tình hình. Vụ tấn công xảy ra sau khi hôm qua ông vừa phát biểu trên truyền hình, khẳng định sự ủng hộ của Paris đối với Israel trong cuộc chiến chống lực lượng Hồi Giáo cực đoan Palestine Hamas, đồng thời kêu gọi dân Pháp đoàn kết với nhau.

Trước đó, bộ trưởng Nội Vụ Gérald Darmanin đã ra lệnh cấm các cuộc biểu tình ủng hộ Palestine do nguy cơ xảy ra các vụ rối loạn. Chính phủ hiện rất lo ngại là cuộc xung đột giữa Israel với Hamas sẽ ảnh hưởng đến an ninh của nước Pháp.

Tại sao những kẻ khủng bố nhắm vào trường học tại Pháp ?

Đăng ngày: 17/10/2023 - 13:16

Capture à partir de :[RFI](#)

Gần 3 năm sau vụ sát hại giáo viên Samuel Paty, ở Yvelines, ngoại ô Paris hôm 13/10/2023, vừa qua, giáo viên Dominique Bernard ở một trường trung học cấp ba ở miền bắc nước Pháp đã thiệt mạng trong một vụ tấn công khủng bố bằng dao. Tại Pháp, một lần nữa, trường học, một trong những biểu tượng của nền Cộng Hòa “không có sự ảnh hưởng từ tôn giáo”, nay trở thành mục tiêu tấn công của những kẻ khủng bố.

Lính Pháp đứng gác trước trường cấp ba Gambetta ở Arras, Pas-de-Calais, ở miền Bắc nước Pháp, sau lệnh sơ tán vì có cảnh báo bom ngày 16/10/2023. AFP - DENIS CHARLET

Trường Gambetta-Carnot ở Arras, vùng Pas-de-Calais, miền bắc nước Pháp, vốn được lắp đặt nhiều camera, đoạn video Mohamed Mougouchkov cầm dao sát hại giáo viên tiếng Pháp Dominique Bernard và làm bị thương ba người khác, đã nhanh loan tuyền khắp các mặt báo Pháp hôm thứ Sáu vừa qua.

Đến Pháp từ khi 5 tuổi cùng gia đình từ vùng Bắc Kavkaz, thuộc dòng Hồi giáo Sunni, Mohamed đã bị xếp vào danh sách cần theo dõi an ninh từ vài tháng qua vì có xu hướng cực đoan hóa tôn giáo. Cuộc tấn công khủng bố khiến giới giáo dục đào tạo tại Pháp và những học sinh phải khiếp sợ. Công đoàn giáo viên Snes-FSU, trong một thông cáo, được France Info trích dẫn, khẳng định rằng “trường học đã trở thành mục tiêu vì đại diện cho mọi nơi khai hóa.”

Vụ sát hại giáo viên 57 tuổi xảy ra chỉ 3 ngày trước lễ tưởng niệm ba năm ngày mất của giáo viên sử địa Samuel Paty, hôm 16/10/2020, bị một kẻ khủng bố chặt đầu ngay trước cửa trường học, vì đã đưa hình biếm họa tiên tri Mahomed của đạo Hồi vào bài giảng. Trả lời Le Monde, nhà nghiên cứu về Hồi giáo Gilles Kepel, nhận định khi “*thầy Samulel Paty bị chặt đầu, chúng tôi tin rằng sự tàn bạo đã chạm đến đỉnh cao. Cái chết của Dominique Bernard cho thấy không phải như vậy. Một lần nữa, cảnh bạo lực khủng khiếp, đến từ một thế giới khác,*

thế giới của một chiến binh Hồi giáo từ vùng Kavkaz, tấn công một kỹ binh của nền Cộng Hòa. Không giống như đồng nghiệp Samuel Paty, thầy Dominique Bernard đại diện cho đội ngũ giáo viên, không bị nhắm đến vì bị cáo buộc đã làm gì đó mà chỉ vì ông là giáo viên.”

Tại nhiều trường học ở Pháp, các cảnh báo bom liên tục được đưa ra trong thời gian gần đây. Hôm thứ Hai, ngay tại chính ngôi trường xảy ra vụ tấn công khủng bố ở Arras, học sinh và giáo viên đã phải sơ tán vì cảnh báo bom.

Phải chăng các cơ sở giáo dục đã trở thành mục tiêu tấn công ưu tiên của những kẻ khủng bố ?

Hugo Micheron, nhà nghiên cứu tại Sciences Po, trả lời trên kênh France 5, cho rằng *“ít nhất là từ 4 năm trở lại đây, quân thánh chiến Hồi giáo coi cơ sở giáo dục là một trụ cột của nền Cộng Hòa Pháp”* cần phải triệt hạ.

Những nhân chứng có mặt tại vụ tấn công khủng bố ở Arras, được báo chí Pháp trích dẫn, cho biết, Mohamed. M đã muốn tìm giáo viên sử địa. Do vậy, theo France Info, trường học và các giáo viên trong trường không phải là một mục tiêu được chọn ngẫu nhiên. Giáo sư về khoa học chính trị tại Sciences Po Saint-Germain-en-Laye cho rằng *“giáo viên là những người bảo vệ nền Cộng Hòa, họ giảng dạy về tự do ngôn luận, bình đẳng giới, và đặc biệt là về chủ nghĩa thế tục - chủ đề rất nhạy cảm”*.

Một tài liệu mật của chính phủ Pháp, được một số phương tiện truyền thông tiết lộ, kể từ hè năm 2022, cho thấy sự gia tăng mạnh mẽ các tin nhắn của phong trào Hồi giáo trên các mạng xã hội như Tiktok hay X, nhằm gây bất ổn cho cơ sở giáo dục, qua việc kêu gọi lách luật về khăn che mặt và chống lại các nguyên tắc của chủ nghĩa thế tục. Pháp vừa qua cũng đã ra lệnh cấm học sinh mặc abaya, trang phục che toàn thân của người theo đạo Hồi.

Nhà nghiên cứu về Hồi giáo Gilles Kepel, trả lời Le Monde, cho biết : *“Ở Pháp, trường học là một nơi khiến những đứa trẻ theo đạo Hồi bị mất đi gốc rễ tôn giáo, đặc biệt là các giáo viên sử địa bị rơi vào tầm ngắm vì họ giảng dạy chủ nghĩa thế tục - được cho là kẻ thù vì làm loãng đi những gì chỉ thuộc về cộng đồng đó và phá hủy việc tuân theo luật Hồi giáo Sharia.*

Toàn bộ phong trào này hoạt động theo nguyên tắc “al-Wala wal Bara’a” trong lịch sử thánh chiến đương đại, tạm dịch là “trung thành và từ bỏ”. Theo nguyên tắc này, những người theo đạo Hồi cần phải trung thành tuyệt đối với luật Sharia theo phiên bản nghiêm ngặt nhất và phải từ bỏ việc công nhận các luật của những người không tín ngưỡng. Điều này tạo ra những hậu quả khác nhau, mà một số có thể rất nghiêm trọng, đó là “lấy máu của những kẻ không tín ngưỡng”, có quyền để giết họ ‘hợp pháp’. Những người Hồi giáo không tuân theo quy tắc này được xem là những kẻ bội đạo (murtadd), và phải bị xử tử. Tài sản của những người kẻ không có đức tin này cũng là tài sản ‘hợp pháp’, điều này biện minh cho các vụ trộm cướp. Lịch sử vốn là môn cho phép có suy nghĩ có khoảng cách, trái ngược với các tài liệu về thánh thần, đã bị coi là kẻ thù tuyệt đối.

Chúng ta có thể thấy điều này qua những khó khăn trong việc dạy lịch sử Hồi giáo ví dụ như ở trường trung học. Việc phá hủy những bản tự sự Hồi giáo là một điều cấm kỵ đối với hệ chính thống trong phong trào Hồi giáo Salafi (...). Nhiều học sinh trên khắp nước Pháp đã đe dọa giáo viên sẽ giết họ như Samuel Paty. Lời đe dọa tàn bạo này đã trở nên phổ biến tại một số nơi nhất định. Trước ảnh hưởng của phong trào Hồi giáo Salafi vào tư tưởng, trường học trở thành tiền tuyến. Các giáo viên không những bị xã hội hạ thấp, bị Nhà nước coi là hạng thấp, trả lương ít ỏi. Họ cũng không được trường học cung cấp những công cụ để hiểu mối đe dọa đang đè nặng lên họ...”

Đọc thêm : [Sau vụ sát hại giáo viên ở Arras, Pháp nâng báo động khủng bố lên mức cao nhất](#)

Các cơ sở giáo dục bị nhắm làm mục tiêu cũng bởi vì đó là những nơi ít được bảo vệ an ninh và dễ dàng tấn công. Theo nhà nghiên cứu Xavier Crettiez, “câu hỏi đặt ra là kẻ khủng bố ở Arras chọn trường học để tấn công như là một biểu tượng, hay vì phải tấn công vào trường mà anh ta từng học, từng biết rõ thì dễ dàng hơn là nhắm vào đồn cảnh sát”.

Nhưng để nói rằng các cơ sở giáo dục trở thành “những vật tế thần mới” trong mắt những chiến binh Hồi giáo thì vẫn phải xem xét kỹ lưỡng, vì trong nhiều vụ tấn công Hồi giáo cực đoan trên đất Pháp, những trường học bị tấn công chiếm số ít. Trước vụ tấn công khủng bố sát hại hai thầy giáo Dominique Bernard et Samuel Paty, một vụ tấn công khác vào năm 2012, do Mohamed Meran thực hiện, cũng nhắm

vào trường Do Thái Toulouse. Tuy nhiên vụ tấn công khiến 4 người thiệt mạng này không nhắm vào các biểu tượng của nền Cộng Hòa mà là vào cộng đồng người Do Thái. *“Cho đến nay, các vụ tấn công vào cảnh sát hay hiến binh xảy ra nhiều hơn, vì những kẻ khủng bố coi sắc phục an ninh như là một biểu tượng của sự đàn áp”*.

Theo France Info, hai nhà nghiên cứu Laurent Bonelli và Fabien Carrié, trong bài nghiên cứu về tính xã hội học của những chiến binh Hồi giáo Pháp trẻ, đã gặp 133 trẻ vị thành niên bị giám sát vì có xu hướng cực đoan hóa tôn giáo. Theo nghiên cứu này, *“nhiều trẻ vị thành niên thường là học sinh giỏi, phần lớn được cha mẹ thúc đẩy học tập”*. Họ thường bị tách khỏi đời sống xã hội của các khu phố bình dân mà họ sống, khi tiếp cận nền giáo dục phổ thông tại các trường cấp ba trong trung tâm các thành phố. Nhà nghiên cứu giải thích rằng *“đó là một cú sốc, vì những đứa trẻ này phải đối mặt với yêu cầu học tập khác nhau, với các thành phần xã hội mà họ ít quen thuộc hơn, được chuẩn bị tốt hơn họ trong các cuộc thi cử”*.

Hai nhà nghiên cứu nhận thấy rằng, nhiều đứa trẻ đã chọn cách tiếp tục đáp ứng những kỳ vọng của gia đình về mong muốn thành công hay tôn giáo, bằng cách xích lại gần những người có cùng trải nghiệm với họ. Dần dần, hình thành nên những cộng đồng nhỏ, ngày càng đoàn kết hơn và ngày càng cực đoan, cho đến khi thực hiện hành động cụ thể.

Khủng bố tại Bỉ: Hai người Thụy Điển thiệt mạng, nghi phạm bị bắn chết

Đăng ngày: 17/10/2023 - 12:32

Capture à partir de : [RFI](#)

Theo AFP, Viện Công Tố Liên Bang Bỉ sáng hôm nay, 17/10/2023 thông báo nghi phạm vụ xả súng giết hại 2 người Thụy Điển tại Bruxelles tối qua đã bị bắn chết trong khi bị cảnh sát truy bắt. Đối tượng đã bỏ trốn sau vụ tấn công khủng bố xảy ra ngay trước trận bóng đá Bỉ-Thụy Điển.

Cảnh sát đứng gác tại khu vực Schaerbeek, Bruxelles, nơi nghi phạm bị bắn chết, ngày 17/10/2023.AFP - JOHN THYS

Nguồn tin của cảnh sát cũng đã xác nhận thông tin nghi phạm, một người gốc Tunisia, đã bị bắn chết tại khu phố Schaerbeek.

Theo các nhân chứng tại chỗ, vào khoảng hơn 19 giờ (giờ địa phương) tối qua, một người đàn ông đi xe máy trên một đại lộ trong khu ngoại ô Bruxelles đã dùng súng tự động bắn vào người đi đường. Hai người bị nhắm bắn mang quốc tịch Thụy Điển đã chết, một tài xế taxi cũng bị thương, nhưng không nguy hiểm đến tính mạng. Sau khi gây án, kẻ tấn công bỏ trốn cho đến khi bị bắn chết.

Vụ việc xảy ra ít phút trước trận vòng loại Cúp bóng đá Châu Âu EURO 2024 giữa đội tuyển Bỉ và Thụy Điển trên sân vận động Nhà Vua Baudouin (tên cũ là sân Heysel). Trận đấu đã bị hủy, khán giả được yêu cầu ở lại trong sân cho đến khi được phép ra ngoài. Các cầu thủ thì được đưa thẳng ra sân bay.

Chính phủ Bỉ đã ban bố *“Tình trạng khẩn cấp liên bang”*, huy động trung tâm khủng hoảng. Hồ sơ vụ án được giao cho văn phòng công tố liên bang do *“động cơ khủng bố tiềm tàng”* của nghi can. Trên mạng xã hội, một người đàn ông tự giới thiệu là *“Abdessalam el-Guilani”* và tự nhận là thành viên *“Nhà nước Hồi giáo”*.

Thông tin viên RFI tại Bruxelles, Pierre Benazet cho biết chi tiết :

"Nghị phạm vụ xả súng tối thứ Hai đúng là đối tượng đã được cảnh sát Bỉ biết rõ vì các tội buôn người, cư trú bất hợp pháp và xâm hại an ninh quốc gia, theo như xác nhận của bộ trưởng Tư Pháp Liên Bang. Đó là Abdesalem Lassoued, người Tunisia 45 tuổi, cư trú bất hợp pháp, đã nộp đơn xin tị nạn tại Bỉ tháng 11/2019.

Trong cuộc họp báo đêm qua, bộ trưởng Tư Pháp cho biết thêm là đối tượng đã được báo hiệu như là một phần tử cực đoan, muốn được đi chiến đấu cho các phần tử thánh chiến. Theo ông, đây là thông tin từ « một cơ quan cảnh sát nước ngoài ».

Cơ quan Tình báo và An ninh Quốc gia Bỉ (VSSE) không xác nhận thông tin trên. Viện Công tố Liên bang đã thụ lý hồ sơ vì « có động cơ khủng bố tiềm ẩn ».

Trên các mạng xã hội, nghị phạm vụ xả súng này đã tự nhận thuộc tổ chức « Nhà Nước Hồi Giáo » và tự giới thiệu tên là Abdesalem el-Guilani. Cảnh sát đêm qua đã tiến hành khám xét tại khu phố Schaerbeek (ngoại ô Bruxelles) nơi nghị phạm cư trú.

Các cổ động viên bóng đá đã phải ở lại trong sân vận động 2 giờ sau khi trận đấu bị hủy. Sau đó các cầu thủ Thụy Điển được cảnh sát hộ tống ra sân bay để về nước".

Bối cảnh "khủng bố" căng thẳng cao độ

Ngay đêm qua, thủ tướng Bỉ Alexander De Croo đã lên án hành động « khủng bố hèn hạ » nhằm vào hai công dân Thụy Điển. Chủ tịch Ủy Ban Châu Âu Ursula von der Leyen và tổng thống Pháp Emmanuel Macron tối qua đã lên án hành động tấn công khủng bố. Ngay sau vụ xả súng, bộ trưởng Nội Vụ Pháp Gerald Darmanin đã ra lệnh thắt chặt kiểm soát biên giới với Bỉ, tăng cường an ninh cao độ cho trận đấu giao hữu giữa đội tuyển Pháp và Scotland tối nay trên sân vận động thành phố Lille, gần biên giới Bỉ.

Gần đây, căng thẳng giữa các nước Hồi Giáo và Thụy Điển đã bùng lên sau khi xảy ra các vụ đốt kinh Coran tại nước này. Ngay sau vụ tấn công hôm qua, chính quyền Thụy Điển đã nâng mức báo động khủng bố trong nước.

Bỉ là quốc gia đã từng là mục tiêu của nhiều vụ tấn công khủng bố của tổ chức « Nhà nước Hồi Giáo ». Vụ đẫm máu nhất xảy ra hôm 22/03/2016, khi cùng lúc Bruxelles bị hai vụ đánh bom tự sát tại phi

trường Zaventem và trong tàu điện ngầm giữa thủ đô, làm tổng cộng 35 người thiệt mạng. Tấn công khủng bố tại Bruxelles gây nhiều lo ngại vì chỉ trước đó ít ngày, tại Pháp đã xảy ra một vụ tấn công khủng bố bằng dao, sát hại một thầy giáo của trường trung học ở thành phố Arras (đông bắc Pháp), trong bối cảnh tại Trung Đông cuộc chiến giữa Israel và phong trào Hồi Giáo cực đoan Hamas ngày càng ác liệt.

Biên tập viên Steve Rosenberg: 'Putin sẵn sàng tận dụng cuộc chiến Israel-Gaza'

Capture à partir de :[BBC](#)

Nguồn hình ảnh, Reuters

- Tác giả, Steve Rosenberg
- Biên tập viên Tiếng Nga
- 14 tháng 10 2023

Thật hấp dẫn nếu xem Tổng thống Vladimir Putin như một nhân vật phản diện kiểu trong James Bond ngồi trước tấm bảng điều khiển khổng lồ tại một nơi ẩn náu trên núi cao, gieo rắc hỗn loạn trên khắp thế giới.

Ông ta nhấn một nút và tình trạng bất ổn xảy ra ở vùng Balkan.

Ông ta nhấn một nút khác và Trung Đông bùng nổ.

Kịch bản này nghe hấp dẫn... nhưng có lẽ là không chính xác. Nó phóng đại tầm ảnh hưởng toàn cầu của nhà lãnh đạo Điện Kremlin.

Đúng vậy, Nga có quan hệ với Hamas và đã trở thành đồng minh thân cận của Iran. Theo Mỹ, Moscow và Teheran hiện có quan hệ đối tác quốc phòng chính thức.

Nhưng điều đó không có nghĩa là Moscow có liên quan trực tiếp hoặc biết trước về cuộc tấn công của Hamas vào Israel.

[Vì sao BBC không gọi các chiến binh Hamas là 'kẻ khủng bố' Không nơi nào an toàn ở Gaza khi Israel tăng cường tấn công Putin sẽ làm gì tiếp theo?](#)

“Chúng tôi không tin rằng Nga có liên quan dưới bất kỳ hình thức nào”, đại sứ Israel tại Moscow, ông Alexander Ben Zvi, nói với tờ Kommersant trong tuần này, đồng thời cho biết thêm rằng việc cho rằng Nga có liên quan đến những hành động tàn bạo mà Hamas đã gây ra ở Israel là “hoàn toàn vô lí”.

“Tôi chưa thấy bất kỳ bằng chứng nào về việc Nga cung cấp vũ khí trực tiếp cho Hamas hoặc về Nga huấn luyện quân sự cho các thành viên Hamas”, Hanna Notte, chuyên gia về Nga và Trung Đông tại Trung tâm nghiên cứu về Không phổ biến vũ khí hạt nhân James Martin cho biết.

“Đúng là Nga có mối quan hệ lâu dài với Hamas. Nga chưa bao giờ tuyên bố Hamas là tổ chức khủng bố. Các phái đoàn của Hamas đã đến Moscow năm ngoái và năm nay”.

“Nhưng từ đó, tôi sẽ không suy luận rằng đã có sự hỗ trợ quân sự to lớn. Mặc dù chúng ta biết rằng các hệ thống do Nga sản xuất đã xâm nhập vào Dải Gaza, có thể thông qua Sinai [ở Ai Cập] và với sự hỗ trợ của Iran.”

Nói cách khác, Tổng thống Putin không hề nhấn nút có dòng chữ “Chiến tranh Trung Đông”.

Nhưng liệu ông ta có sẵn sàng tận dụng cuộc chiến không?

Chắc chắn rồi. Và đây là cách điều đó xảy ra.

Mất tập trung với Ukraine

Với sự gia tăng bạo lực ở Trung Đông đang thống trị trên truyền thông quốc tế, Moscow đang trông cậy vào những tin tức kịch tính từ Israel để chuyển sự chú ý khỏi cuộc chiến của Nga ở Ukraine.

Nhưng điều này không chỉ đơn thuần là thay đổi trọng tâm tin tức. Chính quyền Nga cũng hy vọng rằng, do tình hình ở Trung Đông, một số nguồn cung cấp vũ khí của phương Tây cho Ukraine sẽ được chuyển hướng sang Israel.

“Tôi tin rằng cuộc xung đột này sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến tiến trình của hoạt động quân sự đặc biệt [ở Ukraine]”, nhà ngoại giao Nga Konstantin Gavrillov nói với tờ báo thân Điện Kremlin Izvestia.

"Các nhà tài trợ của Ukraine sẽ bị phân tâm bởi cuộc xung đột ở Israel. Điều đó không có nghĩa là phương Tây sẽ bỏ rơi Ukraine. Nhưng lượng viện trợ quân sự sẽ giảm... và tiến trình của chiến dịch có thể chuyển hướng mạnh mẽ theo hướng có lợi cho [Nga]. "

Mong muốn từ phía Nga có khả năng xảy ra? Hoàn toàn có thể.

Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Lloyd Austin cho biết tại cuộc họp với các bộ trưởng quốc phòng Nato: “Chúng tôi có thể và sẽ sát cánh cùng Israel, ngay cả khi chúng tôi sát cánh cùng Ukraine”.

Nhưng một cuộc xung đột kéo dài ở Trung Đông sẽ thử thách khả năng của Mỹ trong việc hỗ trợ đồng thời hai đồng minh trong hai cuộc chiến riêng biệt.

Nga làm trung gian?

Nga đang cố gắng tăng cường vai trò của mình ở Trung Đông bằng cách tự coi mình là một nhà kiến tạo hòa bình tiềm năng.

Nước này đã từng giữ vai trò đó trước đây, tham gia vào các nỗ lực quốc tế nhằm chấm dứt xung đột trong khu vực.

Người phát ngôn của Tổng thống Putin, ông Dmitry Peskov cho biết: “Nga có thể và sẽ đóng một vai trò trong việc giải quyết [cuộc xung đột]”. “Chúng tôi đang duy trì liên lạc với các bên trong cuộc xung đột.”

Trong chuyến thăm Moscow tuần này, Thủ tướng Iraq đã kêu gọi Tổng thống Putin “công bố sáng kiến về một lệnh ngừng bắn thực sự” trong khu vực.

Nga là người hòa giải? Đó là một cách bán ép.

Rốt cuộc, đây là quốc gia đã phát động một cuộc xâm lược toàn diện vào nước láng giềng. Sau gần 20 tháng, cuộc chiến của Nga ở Ukraine đã gây ra chết chóc và tàn phá trên quy mô khiến cả thế giới bàng hoàng.

Ngoài ra, việc nói rằng bạn "có thể và sẽ đóng một vai trò" trong việc đạt được hòa bình không đảm bảo rằng những người liên quan đến cuộc xung đột sẽ chấp nhận bạn làm người hòa giải.

Nguồn hình ảnh, Reuters
Nga tuyên bố sẽ đóng vai trò giải quyết xung đột

Moscow từ lâu đã quan tâm đến Trung Đông, trong đó Liên Xô có lập trường thân Ả Rập khi Israel xây dựng mối quan hệ chặt chẽ với Mỹ. Trong nhiều năm, chủ nghĩa bài Do Thái do nhà nước bảo trợ đã là một nét đặc trưng của thời Xô Viết.

Sau khi Xô Viết tan rã, quan hệ của Nga với Israel được cải thiện, một phần là do hơn một triệu người Do Thái từ các nước cộng hòa thuộc Liên Xô cũ di chuyển đến Israel.

Nhưng gần đây, nước Nga của Vladimir Putin đã xích lại gần hơn với các kẻ thù của Israel, đặc biệt là Iran - khiến mối quan hệ Nga-Israel rơi vào tình trạng căng thẳng.

Lên án Mỹ

Điện Kremlin tìm kiếm một cơ hội ở đây để làm điều mà họ đã làm rất nhiều - đổ lỗi cho Mỹ.

Kể từ cuộc tấn công của Hamas vào Israel, thông điệp trọng tâm của Vladimir Putin là "đây là một ví dụ về sự thất bại trong chính sách của Mỹ ở Trung Đông".

Thông điệp này phù hợp với mô hình chung của việc Moscow tấn công cái mà họ gọi là "bá quyền của Mỹ".

Và việc coi Mỹ là thủ phạm chính ở Trung Đông là cách Điện Kremlin củng cố vị thế của Nga trong khu vực trước sự bất lợi của Washington.

Cho đến nay tôi đã nói về những lợi ích tiềm tàng đối với Nga từ các sự kiện ở Trung Đông. Nhưng cũng tồn tại những nguy hiểm.

Hanna Notte tin rằng: "Sự bất ổn được điều chỉnh cẩn thận là điều có ích nhất cho Nga".

"Nếu cuộc khủng hoảng này làm chuyển hướng sự chú ý khỏi Ukraine - và có nguy cơ thực sự về điều đó, do tầm quan trọng của Israel trong bối cảnh chính trị nội bộ của Mỹ - vâng, Nga có thể là bên hưởng lợi ngắn hạn."

Tuy nhiên, Nga sẽ không được hưởng lợi từ một cuộc chiến lôi kéo cả khu vực rộng lớn hơn, bao gồm cả Iran, quốc gia cung cấp vũ khí và tài chính cho Hamas, bà Notte nói.

"Nga không muốn một cuộc chiến tranh toàn diện giữa Israel và Iran. Nếu mọi chuyện đi theo chiều hướng đó và rõ ràng là Mỹ có quan điểm cứng rắn về phía Israel, tôi nghĩ Nga sẽ không còn lựa chọn nào khác ngoài việc nghiêng về phía Iran hơn. Tôi không chắc liệu họ có muốn điều đó không."

"Tôi nghĩ Putin vẫn coi trọng mối quan hệ của mình với Israel. Tôi không nghĩ ngoại giao Nga muốn tiến vào không gian mà họ phải chọn phe. Nhưng nếu cuộc xung đột này càng leo thang, họ càng cảm thấy áp lực."

Chiến tranh ở Gaza làm phức tạp cuộc chiến Ukraine đối với cả Zelensky và Putin

Capture à partir de : [baotienngdan](https://baotienngdan.com)

Tác giả: **Adam Taylor**

Cù Tuấn, biên dịch

12-10-2023

Ảnh: Người dân đi ngang qua một màn hình khổng lồ hiển thị quốc kỳ Israel trên một con phố ở trung tâm thành phố Kyiv, Ukraine, hôm thứ Bảy. Nguồn: Sergey Dolzhenko/ EPA-EFE/ Shutterstock

Trong hơn một năm rưỡi, cuộc chiến ở Ukraine thu hút sự chú ý của toàn cầu với những cảnh tượng đẫm máu sau cuộc xâm lược của Nga. Nhưng các cuộc tấn công gây sốc hôm thứ Bảy ở Israel, do nhóm Hamas của Palestine lãnh đạo, và một cuộc chiến sắp xảy ra ở Dải Gaza do Israel trả đũa, có vẻ như sẽ làm thay đổi chiến trường cho cả Kiev và Matxcova.

Đối với Ukraine, có nguy cơ thực sự là một cuộc xung đột ở Trung Đông sẽ làm chuyển hướng sự chú ý của phương Tây – và cùng với đó là sự hỗ trợ về quân sự và kinh tế cần thiết để tiếp tục cuộc chiến chống lại Nga. Và trong khi Nga có thể hoan nghênh sự chuyển hướng đó, một cuộc xung đột rộng lớn hơn ở Trung Đông có thể cắt đứt mối quan hệ vốn đã lạnh giá của Nga với Israel, một đối tác kinh tế cũ và là nhà cung cấp quân sự công nghệ cao tiềm năng cho Ukraine.

Hiện tại, hai quốc gia đang chọn phe. Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelensky là một trong những nhà lãnh đạo thế giới đầu tiên tiếp cận Thủ tướng Israel Benjamin Netanyahu sau vụ tấn công hôm thứ Bảy. Trong các tuyên bố công khai, ông đã trực tiếp so sánh Tổng thống

Nga Vladimir Putin với Hamas. *“Những kẻ khủng bố sẽ không bao giờ thay đổi. Chúng sẽ phải thua – và điều đó có nghĩa là chúng ta phải thắng”*, ông Zelensky nói hôm thứ Tư trong chuyến thăm bất ngờ tới trụ sở NATO ở Brussels.

Trong khi đó, Putin giữ im lặng về vụ tấn công cho đến thứ Ba và thậm chí sau đó, ông mô tả tình hình chiến sự chủ yếu tập trung vào thất bại ngoại giao của Washington. *“Tôi nghĩ nhiều người sẽ đồng ý với tôi rằng đây là một ví dụ rõ ràng về sự thất bại trong chính sách của Mỹ ở Trung Đông”*, ông Putin nói tại cuộc gặp ở Điện Kremlin với Thủ tướng Iraq Mohammed Shia al-Sudani, đồng thời nói thêm rằng *“lợi ích cơ bản của người dân Palestine”* chưa bao giờ được tính đến.

Ông Putin, người trước đây có mối quan hệ thân thiết với Netanyahu, đã không liên hệ với nhà lãnh đạo Israel để gửi lời chia buồn sau khi Hamas giết chết hơn 1.200 người Israel. Theo tình báo phương Tây, cuộc chiến ở Ukraine đã kéo Nga đến gần hơn với Iran, đối thủ mạnh nhất trong khu vực của Israel và là nước ủng hộ chính cho Hamas.

Tại Brussels, cuộc chiến ở Gaza rõ ràng diễn ra vào thời điểm quan trọng. Đối với Ukraine, sự kiên nhẫn của các đồng minh đang bị thử thách khi cuộc xung đột kéo dài sang một mùa đông mới và những mâu thuẫn chính trị trong các nước châu Âu đã thay đổi.

Các đồng nghiệp của tôi tại trụ sở NATO ở đó đưa tin rằng, Zelensky đã nhận thức được thái độ của những người trong căn phòng và tìm cách miêu tả mình *“không phải là một đối thủ cạnh tranh để giành được sự chú ý và nguồn lực, mà là một đồng minh thông cảm cho Israel”*. Tuy nhiên, sau đó trong cuộc họp báo với Thủ tướng Bỉ Alexander De Croo, ông thừa nhận tình hình ở Trung Đông khiến ông lo lắng. *“Tất nhiên là mọi người đều sợ”*, Zelensky nói.

Ở Washington, có những hy vọng rằng liên kết giữa viện trợ của Mỹ cho Israel và viện trợ cho Ukraine có thể vượt qua sự phản đối dai dẳng của Đảng Cộng hòa đối với Ukraine. Các quan chức Mỹ từng nói rằng không có mâu thuẫn giữa việc cung cấp vũ khí cho cả Ukraine và Israel. Bộ trưởng Quốc phòng Lloyd Austin nói với các phóng viên ở Brussels: *“Chúng tôi có thể hỗ trợ cả hai quốc gia trên và chúng tôi sẽ làm cả hai việc”*.

Tham mưu trưởng Liên quân, Tướng Charles Q. Brown và Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Lloyd Austin lắng nghe Tổng thống Volodymyr Zelensky, Ukraine ở Brussels hôm thứ Tư 11-10-2023. Nguồn: Olivier Matthys/ Pool/ EPA-EFE/ Shutterstock

Bradley Bowman của Tổ chức Quốc phòng Dân chủ viết trong một bài báo: *“Nhu cầu cấp thiết nhất của Israel là các loại vũ khí dẫn đường chính xác, phóng từ trên không và bổ sung tên lửa đánh chặn cho hệ thống Vòm Sắt của họ – và không có sự cạnh tranh nào đáng nói giữa Israel và Ukraine về những khả năng đó”*.

Tuy nhiên, có thể có những tác động trực tiếp. Ví dụ, Ukraine rõ ràng muốn có nhiều hệ thống tên lửa Patriot hơn vì chúng đã được chứng minh là có hiệu quả trước cả những tên lửa tiên tiến nhất của Nga. Tuy nhiên, nếu cuộc chiến ở Gaza chuyển thành xung đột khu vực, cuộc chiến này sẽ cần nhiều hơn những hệ thống đó. Nhiều chiến lược của chính quyền Biden nhằm giải quyết tình trạng bế tắc về nguồn tài trợ của Ukraine ở Washington được cho là xoay quanh việc chuyển giao vũ khí của Israel sang Ukraine, khiến cho nguồn cung vũ khí trở nên eo hẹp hơn.

Ít nhất một ứng cử viên tổng thống của Đảng Cộng hòa Mỹ đã tuyên bố rằng, việc chuyển đạn pháo của Mỹ sang Ukraine đã gây tổn hại cho Israel, quốc gia có thể sử dụng pháo binh để bảo vệ biên giới phía

bắc của mình. Các quan chức Nga đã cố gắng khuấy động cuộc tranh luận, với việc cựu Tổng thống Nga Dmitry Medvedev công khai tuyên bố mà không có bằng chứng, rằng vũ khí phương Tây cung cấp cho Ukraine đã được Hamas sử dụng trong các cuộc tấn công vào Israel.

Nhưng đối với Matxcova cũng vậy, Gaza khiến mọi việc trở nên phức tạp hơn. Trong nhiều năm, Putin và Netanyahu khá thân thiết với nhau, với việc thủ tướng Israel ca ngợi tình bạn của ông với nhà độc tài Nga trên các bảng quảng cáo bầu cử khổng lồ vào năm 2019.

Israel có một lượng lớn người Do Thái gốc Nga đã di cư, một số có mối liên hệ đáng kể với Điện Kremlin – bao gồm cả những người đối thoại có ảnh hưởng như nhà tài phiệt Roman Abramovich.

Có lẽ vì mối quan hệ này mà Israel đã có lập trường trung lập, thận trọng trong cuộc chiến ở Ukraine. Hầu hết, điều đó đã mang lại lợi ích cho Nga, với việc chính phủ của ông Netanyahu kiên quyết từ chối cung cấp vũ khí cho Ukraine hoặc tham gia các lệnh trừng phạt quốc tế đối với Nga. Quan điểm này đã khiến cả Washington và Kyiv tức giận, với việc Zelensky năm ngoái cho rằng “mối quan hệ cá nhân” giữa Netanyahu và Putin đang gây tổn hại cho Ukraine.

Nhưng cuộc chiến ở Ukraine cũng khiến Nga trở nên phụ thuộc vào đối thủ nặng ký nhất của Israel ở Trung Đông. Máy bay không người lái của Iran đã trở nên quan trọng đối với các nỗ lực chiến tranh của Matxcova do tính hiệu quả và chi phí tương đối khiêm tốn của chúng. Các quan chức Mỹ nói rằng Tehran đang trao đổi hàng tỷ USD hàng hóa quân sự của Nga để đổi lấy sự hỗ trợ của nước này, bao gồm việc cho phép Matxcova tạo ra các phiên bản riêng của máy bay không người lái tấn công tự kích nổ của Iran.

Vấn đề phức tạp hơn nữa là những cáo buộc về chủ nghĩa bài Do Thái của các quan chức cấp cao của Nga vì những nhận xét của họ về Zelensky, một người Do Thái. Tháng trước, chính Putin nói rằng “các quan thầy phương Tây” đã “dựng một người Do Thái, có nguồn gốc Do Thái lên lãnh đạo nước Ukraine hiện đại” để giúp tôn vinh “chủ nghĩa phát xít”.

Quan hệ của Nga với Israel là một khái niệm tương đối gần đây. Trong Chiến tranh Lạnh, Matxcova đã trang bị vũ khí cho các quốc gia Ả Rập, gây phản đối từ phía Israel, khiến Liên Xô cắt đứt quan hệ ngoại giao với nước này sau cuộc chiến tranh Ả Rập-Israel năm 1967.

Ukraine hy vọng mối quan hệ Nga-Israel có thể tan vỡ hoàn toàn một

lần nữa: Axios đưa tin hôm thứ Tư rằng Zelensky đã chính thức yêu cầu một chuyến thăm Israel, một hành động thể hiện tình đoàn kết tiềm năng, nhằm củng cố cho mối quan hệ chặt chẽ hơn.

Xung đột Trung Đông có ảnh hưởng tới nguồn cung vũ khí của Israel cho Việt Nam?

14/10/2023

VOA Tiếng Việt

Capture à partir de : [voatiengviet](https://voatiengviet.com)

Hệ thống phòng không SPYDER của Israel mà Việt Nam đã mua vào năm 2015.

Kể từ khi Việt Nam và Israel ký kết Biên bản Ghi nhớ Quốc phòng vào năm 2015, quốc gia Trung Đông trở thành nhà cung cấp thiết bị quân sự lớn thứ 2 cho quốc gia Đông Nam Á, sau Nga. Theo [báo cáo](#) của IISS, Israel là nhà cung cấp quốc phòng quan trọng thứ 2 của Việt Nam.

Israel cũng là một trong số ít các quốc gia tích cực chuyển giao công nghệ quân sự sản xuất vũ khí hiện đại cho Việt Nam trong khi Hà Nội tiến hành hiện đại hóa quân đội trong bối cảnh có những lo ngại về sự gia tăng quân sự của Trung Quốc trong khu vực.

Khi cuộc xung đột giữa Israel và Hamas bất ngờ nổ ra cuối tuần trước, Việt Nam nói rằng họ “[quan ngại sâu sắc](#)” trước tình trạng bạo lực leo thang ở khu vực Gaza. Nhóm chủ chiến Hồi giáo người Palestine đã phát động cuộc tấn công, được xem là lớn nhất trong vòng 50 năm qua, nhắm vào Israel hôm 7/10 khiến quốc gia của người Do Thái phải tuyên bố chiến tranh và tiến hành các cuộc không kích trả đũa kể từ đó.

“Đối với Việt Nam, đây là một diễn biến không mong muốn,” Giáo sư Zachary Abuza của Đại học Chiến tranh Quốc gia Hoa Kỳ nói với VOA. “Israel rõ ràng là một đối tác kinh tế rất quan trọng và ngày càng là một đối tác quan trọng về thiết bị quân sự (đối với Việt Nam).”

Việt Nam là quốc gia Đông Nam Á đầu tiên [ký Hiệp định Thương mại Tự do \(FTA\) với Israel](#) hồi tháng 7 năm nay, trong đó hai bên kỳ vọng

thương mại hai chiều sẽ tăng trưởng vượt bậc để đạt mức 3 tỷ USD và hơn nữa trong thời gian tới. Hiệp định sẽ bắt đầu có hiệu lực vào đầu năm tới. Bên cạnh đó từ năm 2018, Việt Nam và Israel đã bắt đầu tiến hành các cuộc Đối thoại Chính sách Quốc phòng, trong đó hai bên nhất trí tăng cường hợp tác trong lĩnh vực này.

Israel được xem là một nhà cung cấp thiết bị quân sự quan trọng khi Việt Nam tìm cách giảm sự phụ thuộc vào Nga, quốc gia hiện đang cung cấp phần lớn vũ khí cho Hà Nội. Theo các nhà phân tích, Israel có thể cung cấp các vũ khí tương thích với các hệ thống của Nga.

Việt Nam nằm trong nhóm các nước mua vũ khí nhiều nhất của Israel trong giai đoạn từ 2018 đến 2022. Theo [dữ liệu](#) của Viện nghiên cứu Hòa bình Stockholm (SIPRI), Việt Nam đứng thứ 5 – sau Ấn Độ, Azerbaijan, Philippines và Mỹ – về lượng vũ khí nhập từ Israel với tổng trị giá 180 triệu USD trong giai đoạn kể trên.

Hệ thống tên lửa phòng không Spyder là một trong những vũ khí Việt Nam nhập từ Israel sau khi ký MOU về quốc phòng năm 2015. Theo Haaretz, nhật báo uy tín nhất ở Israel, Việt Nam [mua hệ thống Spyder](#) với giá 600 triệu USD trong hợp đồng quân sự lớn nhất từng có giữa hai nước. Tờ báo này dẫn một số nguồn tin trong ngành nói rằng Israel đã ký kết được các hợp đồng trị giá 1,5 tỷ USD với Việt Nam, bao gồm vũ khí và cả thiết bị do thám điện thoại cho Bộ Công an Việt Nam.

Thông tin về ngành quốc phòng và an ninh Việt Nam của Bộ Thương mại Mỹ [cho thấy](#) lực lượng hải quân Việt Nam sử dụng vũ khí Israel nhiều nhất trong quân đội Việt Nam. Từ năm 2014-2018, Việt Nam được cho là đã mua một số lượng lớn tên lửa dẫn đường, radar máy bay và tên lửa không đối không từ Israel. Đơn hàng đáng chú ý nhất gần đây của chính phủ Việt Nam từ Israel là máy bay không người lái Heron 1 trong hợp đồng trị giá 160 triệu USD được ký vào năm 2018.

Việt Nam tăng cường mua sắm vũ khí trong nhiều năm trở lại đây, đặc biệt khi Trung Quốc ngày càng gia tăng ảnh hưởng trong khu vực và gây hấn trên Biển Đông. Và để tránh phụ thuộc vào vũ khí Nga, Việt Nam đã bắt đầu đa dạng nguồn cung thiết bị quân sự của mình, bởi theo các nhà phân tích, các nguồn cung đa dạng sẽ giúp Việt Nam tối đa hóa khả năng phòng thủ của mình.

Cuộc chiến tranh của Nga ở Ukraine được cho là đã đẩy nhanh quyết tâm thoát khỏi sự lệ thuộc vào vũ khí Nga của Việt Nam, theo các nhà quan sát.

“Vào lúc đỉnh cao, khoảng 80% vũ khí mà Việt Nam có là từ Liên bang Xô Viết hoặc Nga và sự phụ thuộc đó khiến (Việt Nam) rất dễ bị tổn thương,” GS Abuza, hiện đang viết một cuốn sách về quân đội Việt Nam dự kiến ra mắt vào năm tới, nói. “Israel đóng vai trò rất quan trọng trong việc đa dạng hóa quốc phòng của Việt Nam và không có nước nào được lợi hơn từ việc đa dạng hóa quốc phòng của Việt Nam như Israel.”

Theo dữ liệu mà GS Abuza đưa ra, Israel xuất khẩu vũ khí trị giá 1,5 tỷ USD cho Việt Nam trong thời gian từ 2012 đến 2021. Tại thời điểm này, theo vị giáo sư về chiến lược an ninh quốc gia, các hợp đồng mua bán vũ khí giữa Việt Nam và Israel trị giá khoảng 2 tỷ USD đang hoặc bắt đầu được đàm phán.

“Rõ ràng, Việt Nam sẽ lo ngại liệu Israel có bị sa lầy vào một cuộc chiến hay không và liệu họ có thể phát triển và chuyển giao số vũ khí mà họ đã ký hợp đồng hay không,” GS Abuza, tác giả cuốn sách “Đổi mới Chính trị ở Việt Nam Đương đại” ra mắt năm 2001, nói. “Mọi việc phụ thuộc vào liệu cuộc chiến kéo dài bao lâu giữa Israel và Hamas. Nếu đây là cuộc chiến kéo dài với nhiều chủ thể hơn thì sẽ khiến giới lãnh đạo Hà Nội phải đau đầu.”

Tuy nhiên, theo đánh giá của ông Nguyễn Thế Phương, từng là nhà nghiên cứu quốc phòng của Đại học Quốc gia Việt Nam và hiện là nghiên cứu sinh tại Đại học New South Wales thuộc Học viện Quốc phòng Úc, cuộc xung đột ở Trung Đông sẽ không có tác động nhiều tới nguồn cung vũ khí của Israel cho Việt Nam.

“Quan hệ giữa Việt Nam và Israel không hẳn là về mua bán vũ khí mà nó là chuyển giao công nghệ,” ông Phương, từng giảng dạy tại Khoa Quan hệ Quốc tế của Đại học Kinh tế và Tài chính TPHCM, nói. “Cuộc chiến (Israel-Hamas) nếu nó dừng lại ở mức độ này sẽ không ảnh hưởng nhiều tới hợp tác quốc phòng (giữa hai nước), ngay cả trong tương lai vì mảng hợp tác liên quan tới việc trao đổi chất xám và công nghệ nhiều hơn là mua bán vũ khí.”

Một trong những hợp tác trọng tâm của bộ quốc phòng hai nước là dây chuyền sản xuất súng trường của Israel tại nhà máy Z-111 ở Việt

Nam. Loại súng sẽ được sản xuất, Galil ACE 31/32 được cho là sẽ hoàn toàn đáp ứng khả năng đồng bộ hóa vũ khí cho Việt Nam, một quốc gia sử dụng các súng trường tiêu chuẩn Liên Xô trước đây và có ý định thay thế dần loại súng AK-47 đang dần lạc hậu bằng vũ khí mới, tiên tiến, hiện đại hơn. Theo đó, Israel sẽ dần chuyển giao công nghệ này cho Việt Nam trong tương lai. Truyền thông trong nước gọi đây là cơ hội “đi tắt đón đầu” cho Việt Nam để làm chủ công nghệ thiết bị quốc phòng.

GS Abuza cũng cho rằng việc sản xuất vũ khí hạng nhẹ được Israel cấp giấy phép cho quân đội Việt Nam sẽ không bị ảnh hưởng bởi cuộc chiến ở Gaza.

“Đây chuyên đó đang ở Việt Nam và phần lớn những gì Việt Nam đã ký hợp đồng hoặc đang đàm phán với Israel hiện nay đều là những hệ thống rất cao cấp nên không bị ảnh hưởng bởi cuộc chiến,” GS Abuza nói, nhưng cho rằng việc Israel giúp Việt Nam nâng cấp 850 xe tăng thời Xô Viết có thể bị chậm lại khi Israel phải tập trung tối ưu cho đối nội.

Nhà nghiên cứu Bích Trần của Viện Nghiên cứu Chiến lược Quốc tế (CSIS) cũng nhận định rằng cuộc xung đột ở Trung Đông sẽ “không ảnh hưởng đến nguồn cung quân sự của Israel cho Việt Nam.” Theo bà Bích, người có các nghiên cứu về an ninh quốc phòng Việt Nam, “khả năng quân sự của Israel vượt xa Hamas và khó có khả năng Hamas sẽ nhận được sự hỗ trợ quân sự rõ ràng từ các nước khác.”

Israel là đồng minh đặc biệt của Mỹ ở Trung Đông và được hỗ trợ quân sự hàng năm từ Washington trong khi Hamas là một lực lượng dựa chủ yếu vào nguồn tài trợ từ nước ngoài. Theo đánh giá của [Newsweek](#), Israel kiểm soát bầu trời và chiếm ưu thế lớn trên biển.

VOA đã gửi yêu cầu bình luận tới Bộ Quốc phòng Việt Nam về tác động khả dĩ của cuộc chiến ở Trung Đông tới nỗ lực đa dạng hóa nguồn cung vũ khí và hiện đại hóa quân đội Việt Nam.

Dù Israel là nhà cung cấp vũ khí lớn thứ 2 sau Nga, hiện đang xa lầy trong cuộc chiến với Ukraine, Việt Nam vẫn có nhiều lựa chọn khác, như Ấn Độ, Nhật Bản, hay Hàn Quốc, cho chiến lược đa dạng hóa nguồn cung vũ khí để không phụ thuộc vào một nước nào, theo các chuyên gia.

“Việt Nam cũng đang mua nhiều từ Ấn Độ và Ấn Độ đã cung cấp tín dụng quốc phòng (cho Việt Nam) để giúp hỗ trợ giá,” GS Abuza nói. “Do đó, Ấn Độ cũng đang đóng một vai trò lớn hơn.”

Hợp tác quốc phòng giữa Việt Nam và Ấn Độ được thúc đẩy mạnh mẽ trong những năm qua trong bối cảnh cả hai nước đều quan ngại trước sự gia tăng ảnh hưởng của Trung Quốc trong khu vực. Ấn Độ đang cung cấp gói tín dụng 500 triệu USD cho Việt Nam để triển khai các dự án quốc phòng.

Bên cạnh đó chiến lược hiện đại hóa hệ thống quốc phòng của mình ra khỏi các thiết bị từ thời Xô Viết bằng cách tiếp nhận chuyển giao công nghệ để tự sản xuất vũ khí khí tài được xem là một bước đi đúng đắn của Việt Nam.

“Israel, giống như Ấn Độ, có kinh nghiệm trong việc chế tạo mà trong đó tích hợp cả công nghệ của Nga và công nghệ của châu Âu vào chung một hệ thống vũ khí,” ông Phương nói. “Kinh nghiệm đó giúp ích cho Việt Nam rất nhiều trong quá trình hiện đại hóa lực lượng (quốc phòng) hiện tại khi mà Việt Nam muốn duy trì cái lõi là vũ khí của Nga Xô nhưng bên cạnh đó từ từ tích hợp các vũ khí với công nghệ của phương Tây.”

Những công nghệ này, theo ông Phương, có thể giúp Việt Nam vừa duy trì được khả năng sản xuất các vũ khí cũ vừa giúp Việt Nam tạo ra những loại súng mới.

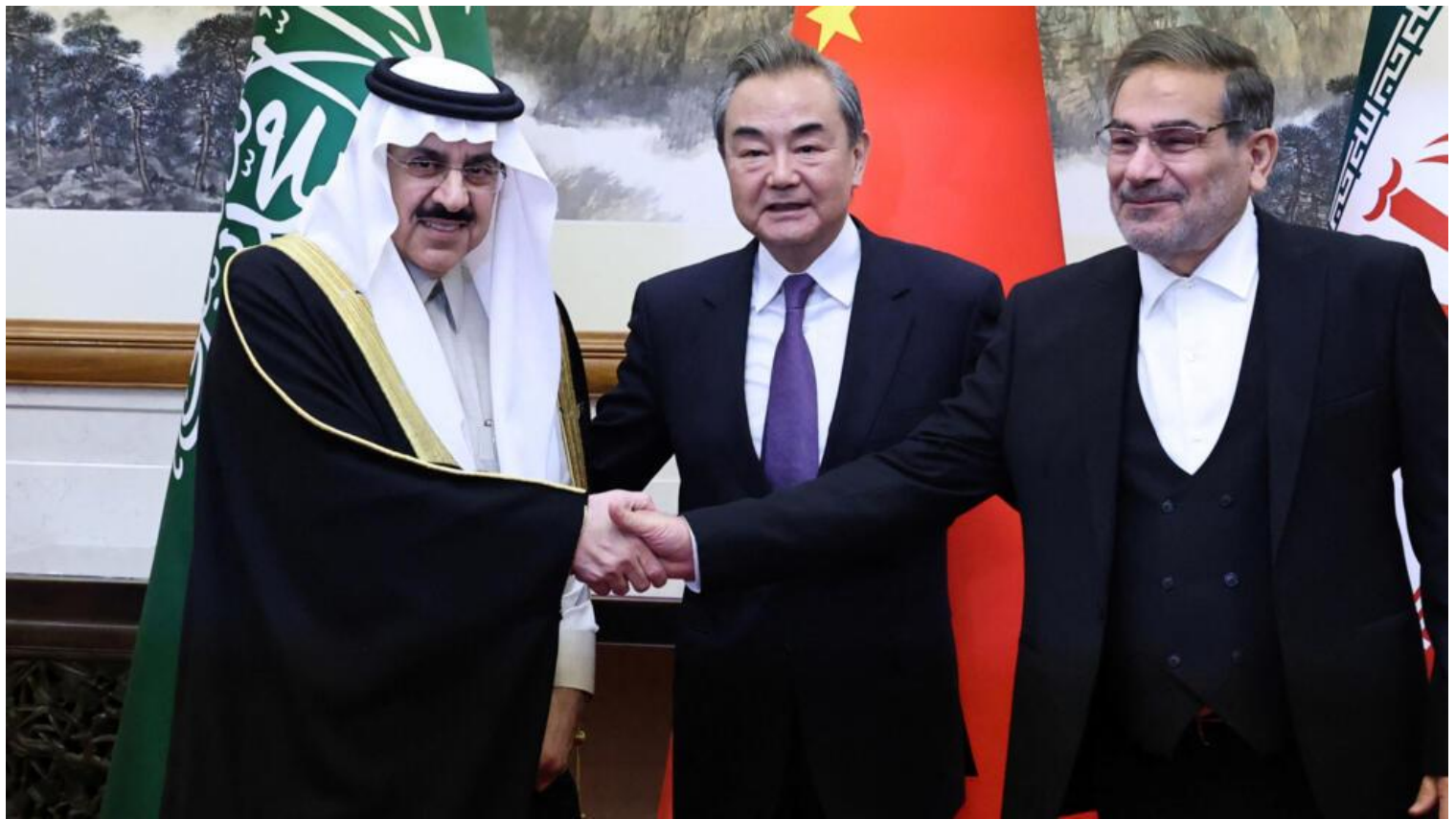
“Đó là cái quan trọng nhất trong hợp tác quốc phòng của Việt Nam và Israel,” ông Phương nói. “Cho nên cuộc chiến Israel-Hamas sẽ không thay đổi nhiều (hợp tác này) bởi vì các công nghệ đó là chất xám, là con người nhiều hơn.”

Quan hệ Teheran - Riyadh: Trung Quốc bước đầu khẳng định tham vọng cường quốc hàng đầu

Đăng ngày: 16/03/2023 - 14:26

Capture à partir de :[RFI](#)

Ngày 10/03/2023, Iran và Ả Rập Xê Út đã ký kết một thỏa thuận nối lại bang giao tại Bắc Kinh. Chiến thắng đầy biểu tượng này cho thấy Trung Quốc đang khẳng định vai trò cường quốc hàng đầu thế giới, trong khi ảnh hưởng của Hoa Kỳ đang bị suy giảm tại Trung Đông.

Từ trái sang phải: Musaad bin Mohammed Al Aiban - cố vấn an ninh quốc gia Ả Rập Xê Út, Vương Nghị - ủy viên bộ Chính trị, chủ nhiệm Ủy ban Đối ngoại Trung ương Đảng Cộng Sản Trung Quốc và Ali Shamkhani, lãnh đạo Hội đồng An ninh Quốc gia Tối cao Iran, tại buổi ký thỏa thuận nối lại bang giao Iran - Ả Rập Xê Út, Bắc Kinh, ngày 10/03/2023.via REUTERS - CHINA DAILY

Bối cảnh địa chính trị

Từ ngày nước Cộng hòa Hồi giáo Iran ra đời năm 1979, quan hệ Teheran – Riyadh chưa có lúc nào êm thấm do cuộc tranh giành ảnh hưởng, giành quyền lãnh đạo thế giới Hồi giáo giữa hệ phái Shia (chiếm đa số ở Iran) và hệ phái Sunni (Ả Rập Xê Út). Chuyên gia Heloise Fayet, Trung tâm Nghiên cứu về An ninh, Viện Quan hệ Quốc tế Pháp (IFRI), trên làn sóng RFI, lưu ý : *« Iran và Ả Rập Xê Út là hai cường quốc lớn nhất tại Trung Đông. Hai nước này thường có những lợi ích khác nhau, có thể được xem như là một cuộc cạnh tranh để thống trị Trung Đông trên bình diện tôn giáo, quân sự và chính trị. »*

Năm 2016, Riyadh và Teheran cắt đứt bang giao sau vụ Ả Rập Xê Út hành quyết một lãnh đạo Hồi giáo hệ phái Shia Nimr Al Nimr, bị cáo buộc đòi ly khai, dẫn đến cuộc tấn công phá hoại tòa đại sứ Ả Rập Xê Út ở Teheran. Trước đó, quan hệ giữa hai nước cũng đã căng thẳng vì cuộc nội chiến ở Yemen. Từ năm 2015, Riyadh đứng đầu một liên quân quốc tế chống lại phe nổi dậy người Huthi, được Teheran hậu thuẫn.

Tuy nhiên, ngay từ tháng 4/2019, nhiều vòng đàm phán giữa Ả Rập Xê Út và Iran đã được tiến hành, thông qua trung gian là Irak và Oman,

nhằm tìm cách chấm dứt cuộc xung đột nhưng không cho kết quả. Vương quốc Ả Rập thường xuyên là mục tiêu bị tấn công bằng drone và tên lửa từ phe Huthi, khiến việc sản xuất dầu lửa từng bị đình trệ một phần vào năm 2019.

Theo nhiều nhà quan sát, thái độ thờ ơ không can thiệp của Hoa Kỳ thời Donald Trump vào lúc đó đã gây hụt hẫng. Riyadh cho rằng Washington không còn là đồng minh đáng tin cậy. Trong nỗi lo lắng ngày một lớn về chương trình hạt nhân của Iran, việc bảo đảm an ninh cho Ả Rập Xê Út giờ là mục tiêu hàng đầu, vào lúc vương quốc này đang trong quá trình chuyển giao quyền lực sang một thế hệ mới. Nhà phân tích Hasni Abidi, giám đốc Trung tâm Nghiên cứu về Thế giới Ả Rập và Địa Trung Hải, trên đài RFI giải thích :

« Ả Rập Xê Út buộc phải tiến hành nhiều cải cách quan trọng và hoàng thái tử Mohammed Ben Salman đang chuẩn bị lên cầm quyền. Vì vậy, ông ấy cần một môi trường khu vực an toàn. Ông ấy cần một bảo đảm an ninh cho Ả Rập Xê Út, bảo đảm an toàn cho các cơ sở khai thác dầu, và sự bảo đảm an ninh này, cũng như bảo đảm an ninh cho chiếc ngai vàng, đều phải thông qua một mối quan hệ khác, một mối quan hệ hòa dịu với Iran. »

Trung Quốc : Một tác nhân chính trị mới ở Trung Đông

Đây thực sự là một thắng lợi ngoại giao đầy tính biểu tượng cho Trung Quốc, một « cái tát trời giáng » cho Hoa Kỳ, bởi một lẽ đơn giản : Bắc Kinh đã thành công hóa giải mối quan hệ căng thẳng giữa Iran – Ả Rập Xê Út, một bên là kẻ thù truyền kiếp, còn bên kia là đồng minh truyền thống của Mỹ tại Trung Đông.

Với sự kiện này, Bắc Kinh khẳng định vai trò « *tác nhân chính trị mới* » ở khu vực. Trung Quốc giờ không chỉ là một khách hàng quen thuộc đối với các xứ dầu hỏa vùng Vịnh, mà còn là một đối tác chiến lược đáng tin cậy. Sự việc cũng đánh dấu một « cấp độ tham vọng mới » của chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình, vốn luôn tìm cách đánh bóng cho mình hình ảnh nguyên thủ quốc gia hàng đầu thế giới trong bối cảnh cuộc đối đầu với Mỹ ngày càng gay gắt.

Ông Tập cho rằng, tầm ảnh hưởng của Mỹ trong khu vực đang bị suy giảm, và đây là lúc nên quảng bá vai trò lãnh đạo của Bắc Kinh như là một giải pháp thay thế khác cho một trật tự do Washington lãnh đạo. Rõ ràng, « *đây là một trận chiến cho câu chuyện về tương lai của trật*

tự quốc tế. Trung Quốc khẳng định rằng thế giới đang bên bờ hỗn loạn bởi vì Hoa Kỳ đã thất bại trong vai trò lãnh đạo », theo đánh giá của nhà nghiên cứu Tôn Vân, giám đốc chương trình về Trung Quốc tại Stimson Center, trụ sở ở Washington, được trang mạng La Presse của Canada trích dẫn.

Nhưng cuộc chiến dài hơi này Bắc Kinh đã đầu tư từ nhiều năm qua. Báo Pháp Le Monde nhắc lại, tháng Giêng năm 2016, Tập Cận Bình đã có chuyến thăm chính thức tại Ai Cập, Ả Rập Xê Út và Iran. Ông đã ký kết nhiều thỏa thuận mới và để các nước này gia nhập vào dự án quốc tế « Những con đường tơ lụa mới ». Ả Rập Xê Út trở thành « đối tác chiến lược toàn diện » của Trung Quốc, một cấp độ quan hệ đối tác cho đến lúc đó Trung Quốc chỉ dành cho Iran và Các Tiểu Vương Quốc Ả Rập Thống Nhất.

Chuyên gia về Trung Quốc, Emmanuel Lincot, giáo sư Viện Công giáo tại Paris, trả lời phỏng vấn cho RFI năm 2022 từng lưu ý rằng, « *Trung Quốc hiện diện từ lâu trong khu vực, chỉ ít là ngay từ khi Chiến Tranh Lạnh chính thức kết thúc, trong những năm 1990. Mọi quan hệ kinh tế không ngừng phát triển, và không chỉ trong lĩnh vực dầu hỏa, mà còn có các dự án hợp tác trong lĩnh vực kỹ thuật số, thậm chí trong phát triển hạt nhân dân sự hay hợp tác quân sự. Đây là một cách để hình thành một dạng trục Á-Âu, sao cho phương Tây ngày càng bị gạt sang bên lề của ván cờ này.* »

Trung Quốc : Phát ngôn viên cho các nước Nam bán cầu

Trong nước cờ này, chính sách « không can thiệp » của Trung Quốc là một công cụ hữu hiệu, với lập luận : Các quốc gia không nên can thiệp vào chuyện nội bộ của những nước khác, bằng cách chỉ trích vi phạm nhân quyền chẳng hạn. Khác với Mỹ, Trung Quốc duy trì mối quan hệ hữu hảo cả với Ả Rập Xê Út lẫn Iran (thậm chí với Israel).

Một mặt, Bắc Kinh là đối tác thương mại hàng đầu của Riyadh, và Ả Rập Xê Út là một trong số các nhà cung cấp dầu lửa chính yếu cho Trung Quốc. Không như Washington, chính quyền Trung Quốc tuyên bố sẵn sàng hợp tác thương mại vô điều kiện. Bắc Kinh chấp nhận giải thích của Riyadh về vụ ám sát nhà báo đối lập Jamal Khashoggi năm 2018, và đổi lại, Ả Rập Xê Út không lên án Trung Quốc giam giữ đồng đảo người Duy Ngô Nhĩ ở Tân Cương.

Nhưng Trung Quốc tiếp tục duy trì quan hệ ngoại giao với Iran có từ năm 1971, hơn hai thập niên trước khi lập bang giao với Ả Rập Xê Út. Theo các nhà phân tích được La Presse trích dẫn, ông Tập Cận Bình xem Iran như một con chốt chiến lược chính yếu trong cuộc đọ sức với phương Tây. Quốc gia Hồi Giáo này giàu nguồn tài nguyên khoáng sản, nằm ở một vị trí địa lý chiến lược, có một quân đội thiện nghệ và một nền văn minh lâu đời giống như Trung Quốc.

Do vậy, tháng 3/2021, Trung Quốc ký với Iran « Thỏa thuận hợp tác chiến lược » cho 25 năm. Tháng 12/2022, Tập Cận Bình được hoàng thái tử Ả Rập Xê Út trình trọng trải thảm đỏ nghinh tiếp, trái ngược với sự tiếp đón lạnh lẽo mà Mohammed Ben Salman dành cho tổng thống Mỹ Joe Biden trung tuần tháng 7/2022. Ngược lại, để tránh gây thất vọng cho đối tác Iran, Bắc Kinh long trọng đón tổng thống Iran Ebrahim Raisi bằng hơn 20 phát đại bác hồi trung tuần tháng 2/2023, một điều mà không một nước phương Tây nào cho đến giờ dành cho Iran.

Trita Parsi, một chuyên gia tại Quincy Institute for Responsible Statecraft, một trung tâm nghiên cứu của Mỹ, nhận định, thái độ trung lập của Trung Quốc trong xung khắc Iran - Ả Rập Xê Út là một trong số các lý do chính cho phép Trung Quốc chuẩn bị thành công cuộc đàm phán giữa hai cường quốc Trung Đông này. Trên kênh truyền hình Democracy Now, nhà nghiên cứu Mỹ giải thích :

« Không giống như Hoa Kỳ, Trung Quốc giữ một vai trò trung lập trong các cuộc căng thẳng giữa hai nước. Trung Quốc cố hết sức để không bị vướng vào những xung đột giữa các cường quốc khác nhau trong khu vực, và kết quả là Trung Quốc đã có được một vị thế để nắm giữ vai trò trung gian này.

Cũng cần lưu ý rằng Trung Quốc có được ảnh hưởng ngoại giao này mà không cần có một căn cứ quân sự nào trong khu vực, không phải là nhà cung cấp vũ khí chính cho bất kỳ nước nào và cũng không cung cấp một đảm bảo an ninh cho quốc gia nào trong số này, vốn dĩ thường là mô hình hòa giải của Mỹ, một mô hình mà chúng ta đang thấy ngày càng ít đi.

Nếu như điều này có nghĩa là Trung Quốc sẽ đóng một vai trò lớn hơn ngoài hồ sơ Iran - Ả Rập Xê Út, thì đây chắc chắn sẽ là một bước tiến rất, rất quan trọng. Và có những dấu hiệu cho thấy đó là tham vọng của Trung Quốc. Đó không chỉ là một thỏa thuận bình thường hóa.

Trung Quốc muốn tổ chức một hội nghị thượng đỉnh giữa Iran và các nước Hội nghị Hợp tác vùng Vịnh (GCC), tức các quốc gia Ả Rập ở Vịnh Ba Tư, tại Bắc Kinh vào cuối năm nay. Đây có thể là những bước đầu tiên hướng tới một kiến trúc an ninh cơ bản, khác biệt trong khu vực. »

Và tham vọng trung gian hòa giải xung đột thế giới...

Tham vọng cường quốc thế giới « có trách nhiệm » của Trung Quốc gần đây còn được Bắc Kinh thể hiện qua đề xuất 12 điểm để giải quyết xung đột Ukraina hôm 24/02/2023. Nếu như lập trường này của Bắc Kinh không chắc nhận được sự ủng hộ từ Matxcova, thì chí ít cũng cho thấy Trung Quốc ủng hộ hòa bình.

Nhà nghiên cứu Triệu Long (Zhao Long), phó giám đốc Viện Quan hệ Quốc tế ở Thượng Hải, phân tích, ở đây « có một sự khác biệt quan trọng giữa Nga và Trung Quốc : Nga thì muốn phá hủy hệ thống quốc tế hiện nay để xây dựng một trật tự mới, trong khi Trung Quốc muốn biến đổi hệ thống hiện nay bằng cách nắm giữ một vị trí quan trọng hơn trong hệ thống. »

Theo Le Monde, thỏa thuận này sẽ cho phép Bắc Kinh chứng tỏ rằng Sáng kiến vì An ninh Toàn cầu (GSI) công bố hồi trung tuần tháng 2/2023 là có hiệu quả, có thể « *diệt trừ tận gốc rễ nguồn cội các xung đột quốc tế và cải thiện việc quản lý an ninh toàn cầu* ». Trong tầm nhìn này, Bắc Kinh âm thầm khánh thành Tổ chức Hòa giải Quốc tế ở Hồng Kông, cũng trong trung tuần tháng Hai.

Giờ đây, trong bối cảnh xung đột Nga – Ukraina kéo dài, liệu Trung Quốc có sẽ đảm nhiệm vai trò trung gian hòa giải hay không ? Mọi cặp mắt đang đổ dồn vào chuyến công du Matxcova trong tuần tới của ông Tập Cận Bình.

Nhưng có một điều chắc chắn, đó là thỏa thuận hòa giải Iran - Ả Rập Xê Út ngày 10/03 chẳng khác gì một món quà nhân đôi cho Tập Cận Bình, bởi vì đó cũng là ngày Quốc Hội Trung Quốc chính thức trao cho Tập Cận Bình nhiệm kỳ thứ ba trong cương vị chủ tịch nước và chủ tịch Quân ủy Trung ương.